اصول حسابداری ۱

منبع : **شبکه آموزش**

تنظیم کتاب الکترونیک : TXT.ir

گروه نرم افزاری سافت ۹۸

Soft98.iR

فهرست مطالب

بخش اول – حسابداری مؤسسات خدماتی **٤**

فصل اول – آشنایی با حسابداری **٤**
بنگاه اقتصادی: ٤
رویدادهای اقتصادی یا مالی: ٤
تعریف حسابداری: ٤
اطلاعات حسابداری: ٤
شخصیت حسابداری: ٤
((رابطه اطلاعات حسابداری و تصمیم گیری)) ٤
انواع واحدهای اقتصادی: ٥
پرسشها؟ ٦

فصل دوم – معادله حسابداری **٧**
دارائی ها: ٧
حقوق مالی اشخاص: ٧
بدهی: ٧
سرمایه: ٧
انواع دارائی ها: ٨
انواع بدهی ها: ٨
اهمیت معادله حسابداری ٨
تجزیه و تحلیل: ٨
ترازنامه: ٨
پرسشها؟ ٩

فصل سوم – تجزیه و تحلیل و ثبت رویدادهای مالی **١٠**
حساب: ١٠
ثبت رویدادهای مالی در حسابها: ١٠
-قاعده ثبت افزایش و کاهش در حسابها: ١٠
مانده گیری حساب ها: ١١
پرسشها ١١

فصل چهارم: ثبت رویدادهای مالی در مدارك و دفاتر حسابداری **١٢**
اسناد و مدارك مثبته: ١٢
سند حسابداری: ١٢
دفاتر حسابداری: ١٢
١- دفتر روزنامه عمومی: ١٣
دفتر کل ١٥
دفتر معین: ١٦
تراز آزمایشی حساب های دفتر کل ١٨
تراز نامه: ١٩
درآمد و هزینه: ١٩

صورتحساب سود و زیان: ۲۰
پرسشها؟ ۲۰

فصل پنجم: سرمایه گذاری مجدد و برداشت – اصلاح حساب ها سرمایه گذاری مجدد: ۲۱
برداشت: ۲۲
صورتحساب سرمایه: ۲۲
چرخه حسابداری: ۲۲
- ضرورت اصلاح حسابها: ۲۳
ثبت های اصلاحی: ۲۳
اصلاحات: ۲۵
بستن حساب های موقت: ۲۷
پرسشها ۳۳

بخش دوم – حسابداری مؤسسات بازرگانی ۳٤

فصل ششم – حسابداری خرید و فروش ۳٤
مؤسسه بازرگانی ۳٤
خرید و فروش کالا: ۳٤
تخفیفات: ۳٤
هزینه حمل: ۳۵
- طبقه بندی و شماره گذاری حساب ها: ۳۵
پرسشها: ۳٦

فصل هفتم – تنظیم صورت های مالی و بستن حساب ها: ۳٦
صورتحساب سود و زیان: ۳٦
فروش خالص: ۳۸
بهای تمام شده کالای فروش رفته: ۳۸
سود ناخالص: ۳۸
هزینه های عملیاتی: ۳۸
صورتحساب سود و زیان طبقه بندی شده: ۳۹
اصلاح حساب ها: ۳۹
بستن حساب های موقت: ۳۹
پرسشها ۵۰

فصل هشتم – روشهای ارزیابی موجودی کالا ۵۱
روشهای ارزیابی موجودی کالا: ۵۱
محاسبه گردش بهای تمام شده ۵۵
روشهای برآورد ارزش موجودی کالا ۵٦
ثبت ادواری: ۵۷
ثبت دائمی: ۵۸
کارت حسابداری کالا: ۵۸

بخش اول – حسابداری مؤسسات خدماتی

فصل اول – آشنایی با حسابداری

بنگاه اقتصادی:

درعلم اقتصاد، عوامل اقتصادی مختلفی در اختیار افراد یا گروه هایی قرار دارد که با ترکیب این عوامل به تولید کالا یا انجام خدمات می پردازند. این افراد یا گروهها را بنگاه اقتصادی می نامند.

رویدادهای اقتصادی یا مالی:

وقایعی هستند که با خرید، تولید، توزیع و فروش و ارائه خدمات با فعالیت هایی مانند وام گرفتن و وام دادن سر و کار دارند.

تعریف حسابداری:

عبارت است از:شناسائی، اندازه گیری، ثبت و گزارش اطلاعات اقتصادی برای استفاده کنندگان به گونه ای که امکان قضاوت و تصمیم گیری آگاهانه برای آنها فراهم شود.

اطلاعات حسابداری:

خلاصه اطلاعات مربوط به رویدادهای مالی مؤثر بر یك واحد اقتصادی خاص می باشد.

شخصیت حسابداری:

واحد اقتصادی مشخص و جداگانه ای است که اطلاعات و گزارشهای حسابداری فقط در مورد آن تهیه می‌شود.

((رابطه اطلاعات حسابداری و تصمیم گیری))

انواع واحدهای اقتصادی:

مؤسسات جدا و مستقلی هستند که با ترکیب عوامل مختلف اقتصادی منافع مالکین خود را دنبال می کنند. از لحاظ مالکیت،شکل حقوقی و نوع فعالیت به شکل زیر طبقه بندی می‌شوند.

واحدهای اقتصادی از نظر مالکیت به سه نوع تقسیم می‌شوند:

۱- واحدهای عمومی: به طور مستقیم یا غیر مستقیم در مالکیت دولت یاسایر نهادهای عمومی قرار دارند.سازمان تأمین اجتماعی نمونه ای از این واحدها می باشد.
۲- واحدهای تعاونی: به منظور رفع نیازمندی های مشترك و بهبود وضع اقتصادی و اجتماعی اعضای آن ازطریق خریداری، کمك و همکاری متقابل تشکیل‌شده و در مالکیت اعضا قرار دارند. مانند شرکتهای تعاونی.
۳- واحدهای خصوصی: این واحدها به یك یا چند نفر تعلق دارند و متعلق به بخش عمومی نیستند. مانند فروشگاهها.

واحدهای اقتصادی از نظر هدف فعالیت به دو دسته تقسیم می‌شوند:

۱- واحدهای انتفاعی: هر واحد اقتصادی که با هدف سود و منفعت مادی تشکیل‌شود واحد انتفاعی نام دارد.
۲- واحدهای غیر انتفاعی: هر واحدی را که هدف از تشکیل آن کسب منفعت مادی برای مالکان آن نباشد واحد غیر انتفاعی گویند.

واحدهای اقتصادی از نظر نوع فعالیت به سه دسته تقسیم می‌شوند:

۱- واحدهای خدماتی: واحدهایی هستند که خدماتی به مشتریان ارائه می کنند و معمولاً در قبال ارائه خدمات منفعت کسب می کنند. مانند بانکها و هتلها.
۲- واحدهای بازرگانی: به خرید و فروش مواد خام، فرآورده ها و کالاها اشتغال دارند. مانند فروشگاهها.
۳- واحدهای تولیدی: با استفاده از عوامل تولید به ساخت کالاهای اقتصادی می پردازند.

واحدهای اقتصادی از نظر تعداد مالك به دو دسته تقسیم می‌شوند:

۱- واحدهای انفرادی: مالکیت آنها به یك نفر تعلق دارد؛ مانند فروشگاهها، مغازه ها.
۲- واحدهای غیر انفرادی: افراد، سرمایه های کوچك خود را با یکدیگر جمع می کنند و واحدهای بزرگتری را تشکیل می دهند. مانند شرکتها.

پرسشها؟

۱- بنگاه اقتصادی را تعریف کنید؟

در علم اقتصاد عوامل اقتصادی مختلفی در اختیار افراد یا گروه هایی قرار دارد که با ترکیب این عوامل به تولید کالا یا انجام خدمات می پردازند. این افراد یا گروهها را بنگاه اقتصادی می گویند.

۲- واحدهای اقتصادی تعاونی را تعریف کنید؟

به منظور رفع نیازمندی های مشترك و بهبود وضع اقتصادی و اجتماعی اعضای آن ازطریق خود یاری، کمك و همکاری متقابل تشکیل‌شده و در مالکیت اعضا قرار دارند.

۳- تقسیم واحدهای اقتصادی به واحدهای عمومی، تعاونی، خصوصی بر اساس کدامیك از ویژگی های واحدهای اقتصادی می باشد؟

الف) نوع مالکیت
ب) هدف فعالیت
ج) نوع فعالیت

د)شکل حقوقی
گزینه الف

٤ -کدامیك از واحدهای اقتصادی زیر می تواند به عنوان واحدهای انفرادی محسوب شود؟
الف) مغازه ها
ب) شرکتهای تعاونی
ج) بانکها
د) سازمانهای دولتی
گزینه الف

فصل دوم – معادله حسابداری

دارائی ها :

منابع اقتصادی متعلق به یك واحد اقتصادی که انتظار می رود در آینده منفعتی را برای واحد اقتصادی ایجاد نماید، دارائی گویند .
دارائی های واحد اقتصادی = حقوق مالی اشخاص نسبت به دارائی های واحد اقتصادی

حقوق مالی اشخاص :

حقوق مالی اشخاص نسبت به دارائی های واحد اقتصادی شامل حقوق مالی مالك و حقوق مالی طلبکاران است .

بدهی :

حقوق مالی اشخاص غیر از مالك نسبت به دارائی های یك واحد اقتصادی را بدهی گویند .

سرمایه :

حق یا ادعای مالك یا مالکین نسبت به دارائی های یك واحد اقتصادی را، سرمایه گویند .
معادله حسابداری
دارائی = بدهی +سرمایه

www.TXT.IR

انواع دارائی ها :

۱ -نقد و بانك: از مهم ترین دارائی های واحد اقتصادی که برای خرید کالاها و پرداخت بدهی ها مورد استفاده قرار می گیرد .

۲ -حساب های دریافتنی: واحدهای اقتصادی در قبال ارائه یا فروش دارائی به طور نسیه، از دیگران طلبکار می‌شوند. این قبیل دارائی ها را حساب های دریافتنی گویند .

۳ -ملزومات: شامل کالاها و اجناسی است که در جریان فعالیت های واحد اقتصادی خریداری و به مصرف می رسد .

انواع بدهی ها :

۱ -حساب های پرداختنی: این نوع بدهی در ازای خرید نسیه دارائی یا خدمات از دیگران ایجاد می شود .

۲ -وام پرداختنی: این نوع بدهی در ازای دریافت وام از مؤسسات اعتباری نظیر بانکها ایجاد می‌شود .

اهمیت معادله حسابداری

حسابداران برای اینکه رویدادهای مالی مربوط به یك واحد اقتصادی را ثبت وسپس اطلاعات حسابداری را به طور مناسب گزارش کنند؛ باید:

۱ -رویدادهای مالی مؤثر بر واحد اقتصادی راشناسائی کنند .

۲ -میزان تأثیر هر رویداد مالی را بر اجزای معادله حسابداری ارزیابی و اندازه گیری نمایند .

مثال ۱: رویداد مالی زیر در تعمیرگاه تلویزیون ماهر طی دو ماهه ابتدای‌سال ۱۳۷۱ انجام‌شده است .آقای ماهر در فروردین ماه‌سال ۱۳۷۱ تصمیم به تأسیس تعمیرگاه تلویزیون گرفت. ابتدا اقدام به دریافت پروانه کسب کرده، سپس در ۱۵ فروردین در بانك، حساب جاری را به نام تعمیرگاه ماهر افتتاح می کند و مبلغ ۳۰۰۰۰۰۰۰ ریال به عنوان سرمایه تعمیرگاه به آن حساب واریز می نماد .

تجزیه و تحلیل :

با تأسیس تعمیرگاه تلویزیون ماهر، یك واحد اقتصادی که به آقای ماهر، تعلق دارد با شخصیت حسابداری مستقل از آقای ماهر ایجاد می‌شود و با افتتاح حساب جاری و واریز ۳۰۰۰۰۰۰۰ ریال به این حساب، تعمیرگاه ماهر صاحب یك قلم دارائی به نام نقد و بانك می باشد .

ترازنامه :

صورتحسابی است که دارائی ها و بدهی ها و سرمایه ی مالك یك واحد اقتصادی را، در یك تاریخ معین نشان می دهد. معمولاً در تهیه تراز نامه باید به نکات زیر توجه کرد :

۱ -نوشتن عنوان: عنوان ترازنامه شامل موارد زیر است :
الف) نام واحد اقتصادی
ب) نام گزارش یا صورتحساب مالی
ج) تاریخ گزارش
۲ -واحد اندازه گیری: واحد اندازه گیری رویدادهای مالی، پولی رایج هر کشور است .
۳ طرفین ترازنامه: در سمت راست ترازنامه دارائی ها و در سمت چپ بدهی ها و سرمایه مالك نوشته می‌شود .
٤ -ترتیب نوشتن دارائی ها: در ترازنامه دارائی ها به ترتیب قابلیت تبدیل به نقد نوشته می‌شوند .
٥ -ترتیب نوشتن بدهی های مختلف واحد اقتصادی به ترتیب تاریخ سررسید پرداخت در ترازنامه نوشته می‌شوند .
۶ -موازنه: ترازنامه منطبق بر معادله حسابداری است. بنابراین همیشه بین جمع دارائی ها و جمع بدهی ها و سرمایه مالك توازن وجود دارد .

نمونه ای از یك ترازنامه در شکل زیر توضیح داده‌شده است :
تعمیرگاه تلویزیون ماهر
ترازنامه به تاریخ ۳۱/۲/۱۳۷۱

دارائی ها		بدهی ها	
نقد و بانك	۵/ ۷۵۰/۰۰۰	حساب های پرداختنی	۱/۵۰۰/۰۰۰
حساب های دریافتنی	۲۵۰/۰۰۰	وام پرداختنی	۱۰/۰۰۰/۰۰۰
ملزومات	۵۰۰/۰۰۰	جمع بدهی ها	۱۱/۵۰۰/۰۰۰
اثاثه	۳/۰۰۰/۰۰۰	سرمایه	
آپارتمان	۳۲/۰۰۰/۰۰۰	سرمایه آقای ماهر	۳۰/۰۰۰/۰۰۰
جمع دارائی ها	٤۱/۵۰۰/۰۰۰	جمع بدهی ها و سرمایه	٤۱/۵۰۰/۰۰۰

پرسشها؟

۱ -بدهی را تعریف کنید؟

حقوق مالی اشخاص غیر از مالك نسبت به دارائی های یك واحد اقتصادی را بدهی گویند .

۲ -ترازنامه را تعریف کنید؟

صورتحسابی است که دارائی ها، بدهی ها و سرمایه مالك یك واحد اقتصادی را در یك تاریخ معین نشان میدهد .

۳ سرمایه را تعریف کنید؟

حق یا ادعای مالی مالك یا مالکین، نسبت به دارائی های یك واحد اقتصادی راسرمایه گویند .

٤ -وجوهی که صاحب یك واحد اقتصادی به عنوان سرمایه به حساب جاری بانك واریز می کند ...

الف) دارائی ها را افزایش می دهد .
ب) بدهی ها را افزایش می دهد .
ج) دارائی ها را کاهش می دهد.
د)سرمایه را کاهش می دهد .
گزینه الف

فصل سوم – تجزیه و تحلیل و ثبت رویدادهای مالی

حساب:

به منزله پرونده ای مفصل از تغییراتی است، که در یك دارائی خاص، یك بدهی خاص یاسرمایه صاحب مؤسسه، طی یك دوره زمانی رخ می دهد و ابزار اصلی ثبت و خلاصه کردن اطلاعات مالی است.
برای اینکه امکان دسترسی به اطلاعات موجود در حساب ها آسانتر شود، همه حساب های مربوط به یك واحد اقتصادی در یك دفتر خاص به نام «دفتر کل» نگهداری می‌شود.

ثبت رویدادهای مالی در حسابها:

برای اینکه اثر هر رویداد مالی را بر اجزای معادله حسابداری نشان دهیم ازشکل حساب T استفاده می کنیم، که دارای سه قسمت است:

۱- عنوان حساب
۲-سمت راست یا بدهکار
۳-سمت چپ یا بستانکار

عنوان حساب	
بدهکار	بستانکار

- قاعده ثبت افزایش و کاهش در حسابها:

افزایش هر دارائی درسمت راست (بدهکار) حساب آن دارائی، ثبت می‌شود.
کاهش هر دارائی درسمت چپ (بستانکار) حساب آن دارائی، ثبت می‌شود.

افزایش هر بدهی وسرمایه مالك در بستانکار حساب مربوط، ثبت می‌شود.
کاهش هر بدهی مالك در بدهکار حساب مربوط، ثبت می‌شود.
دارائی ها = بدهی ها +سرمایه مالك

افزایش	کاهش		کاهش	افزایش		کاهش	افزایش
دارائیها	دارائی ها		بدهی ها	بدهی ها		سرمایه	سرمایه
بدهکار	بستانکار		بدهکار	بستانکار		بدهکار	بستانکار
می‌شود	می‌شود		می‌شود	می‌شود		می‌شود	می‌شود

مثال) در مثال قبل (تعمیرگاه تلویزیون ماهر)، رویداد مالی ثبت گردید و تجزیه و تحلیل‌شد. اکنون از روش دیگری استفاده می کنیم.

رویداد مالی ۱:سرمایه گذاری نقدی آقای ماهر به مبلغ ۳۰ /۰۰۰/۰۰۰ ریال

تجزیه و تحلیل	قاعده	تشخیص
دارائی (نقد و بانك) افزایش یافته است	**افزایش دارایی**، بدهکار می‌شود	بدهکار: **نقد و بانك** ۳۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال
سرمایه مالك **افزایش** یافته است	**افزایش سرمایه**، بستانکار **می‌شود**	**بستانکار:سرمایه** **آقای** ماهر ۳۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال

مانده گیری حساب ها:

نخست، ارقام بدهکار و ارقام بستانکار را جداگانه جمع زده، زیر هر ستون یادداشت وسپس جمع‌طرف کوچکتر را از جمع‌طرف بزرگتر کسر می کنیم؛ به حاصل این تفریق «مانده حساب» گویند.

پرسشها

۱- حساب چیست؟

پرونده ای است مفصل از تغییراتی که در یك دارائی خاص، یك بدهی خاص یاسرمایه صاحب مؤسسه طی یك دوره زمانی رخ می دهد.

۲- منظور از بدهکار و بستانکار چیست؟

بدهکار به معنی راست حساب و بستانکار به معنی‌سمت چپ حساب می باشد.

۳- دو طرف هر حساب ..... نامیده می‌شود.

الف) دارائی و بدهی
ب) بدهکار و بستانکار
ج) دارائی وسرمایه
د) افزایش و کاهش
گزینه ب

فصل چهارم: ثبت رویدادهای مالی در مدارك و دفاتر حسابداری

اسناد و مدارك مثبته:

به اسناد و مدارکی که دلالت بر وقوع یك معامله یا رویداد مالی مشخص دارد، «اسناد مثبته» گفته می‌شود. مانند فاکتور فروش، رسید بانکی، قبض آب و برق و .....

سند حسابداری:

برگه ای است که اطلاعات مربوط به یك یا چند رویداد مالی قبل از ثبت در دفاتر حسابداری، در آن نوشته می شود وسپس بر اساس اطلاعات مندرج درسند حسابداری دفاتر حسابداری تنظیم می گردد.

دفاتر حسابداری:

کلیه رویدادها در دفاتر حسابداری ثبت می‌شوند. دفاتر حسابداری را می توان به دو گروه تقسیم کرد: گروه اول، دفاتر رسمی یا قانونی، شامل دفتر روزنامه عمومی و دفتر کل می باشد و گروه دوم، دفاتر غیر رسمی یا کمکی، که شامل دفاتر تأمین وسایر دفاتر مورد نیاز حسابداران می گردد.

۱- دفتر روزنامه عمومی:

دفتری است که کلیه معاملات و رویدادهای مالی یك واحد اقتصادی روزانه به ترتیب تاریخ وقوع در آن ثبت می‌شوند.

مثال) خانم فضیلت اخیراً پس از کسب مجوزهای لازم اقدام به تأسیس مؤسسه آموزش زبان دانا کرده است و طی آبان ماه ۱۳۷۶ فعالیت های زیر در مؤسسه انجام شده است.

۱۳ آبان ماه – افتتاح حساب جاری شماره ۳۵۲۰ بانك رفاه کارگران شعبه وحدت و واریز ۳۲۰۰۰۰۰۰ ریال به این حساب بابت سرمایه مؤسسه دانا، در قبال واریز این مبلغ به حساب جاری مؤسسه دانا، بانك یك برگ رسید بانکی به خانم فضیلت تحویل داد.

۶ آبان ماه – خرید نقدی یك دستگاه آپارتمان به بهای ۳۰۰۰۰۰۰۰ ریال در قبال تحویل چك شماره ۲۱۵۰۱ مورخ ۶ آبان ماه ۱۳۷۶ به مبلغ ۳۰۰۰۰۰۰۰ ریال از حساب جاری مؤسسه دانا، یك برگ رسید امضاشده از آقای معتمدی فروشنده آپارتمان دریافت گردید. همچنین تصویری از سند انتقال آپارتمان به عنوان سند مثبته این رویداد مالی تهیه شد.

۷ آبان ماه – خرید نسیه مقداری اثاثه از فروشگاه مجیدی به بهای ۳۵۰۰۰۰۰ ریال. آقای مجیدی فاکتور فروش شماره ۱۷۰۳ مورخ ۸/۷/۷۶ را به مؤسسه دانا تحویل داد.

۸ آبان ماه – آقای فرشاد، مبلغ ۱۰۰۰۰۰۰۰ریال به عنوان وام به حساب مؤسسه دانا واریز کرد. بانك یك برگ رسید بانکی مبنی بر واریز ۱۰۰۰۰۰۰۰ به حساب ۳۵۲۰ مؤسسه دانا به آقای فرشاد تسلیم نمود که ایشان به مؤسسه تحویل داد.

۱۱ آبان ماه – خرید نسیه ۷۵۰۰۰۰۰ ریال اثاثه از فروشگاه حسن پور. آقای حسن پور فاکتور فروش شماره ۲۲۱۱ مورخ ۱۱/۸/۷۶ برای مؤسسه دانا ارسال کرد.

۱۴ آبان ماه – صدور تحویل چك شماره ۲۱۵۰۲ مورخ ۱۴/۸/۷۶ به مبلغ ۳۰۰۰۰۰۰ ریال به آقای مجیدی بابت طلب ایشان از مؤسسه دانا. در قبال تحویل این چك در همان روز یك برگ رسید چك دریافت گردید.

۱۸ آبان ماه – خریدی نقدی ۰۰۰/۵۵۰ ریال صادر کرد و پس از اخذ رسید چك آن را به آقای کریمی تحویل داد.

مرحله ۱- این رویداد به شرح زیر تجزیه و تحلیل می‌شود.

تجزیه و تحلیل	قاعده	تشخیص
دارائی (نقد و بانك) افزایش می یابد	افزایش دارائی بدهکار می‌شود	بدهکار: نقد و بانك ۳۲۰۰۰۰۰۰ ریال
سرمایه خانم فضیلت در موسسه دانا افزایش می یابد	افزایش سرمایه بستانکار می‌شود	بستانکار: سرمایه خانم فضیلت ۳۲۰۰۰۰۰۰ ریال

مرحله ۲- تنظیم سند حسابداری

شماره ۱	موسسه آموزش زبان دانا	شماره صفحه روزنامه ۱
تاریخ ۳/۸/۷۶	سند حسابداری	تعداد ضمائم ۱

شرح	بدهکار	بستانکار
نقد و بانك سرمایه خانم فضیلت سرمایه گذاری اولیه خانم فضیلت در مؤسسه آموزش زبان	۳۲۰۰۰۰۰۰	۳۲۰۰۰۰۰۰
جمع	۳۲۰۰۰۰۰۰	۳۲۰۰۰۰۰۰

تنظیم کننده	مسئول حسابداری	مدیر مالی

موسسه آموزش زبان دانا
دفتر روزنامه
شماره صفحه ۱

شماره‌سند	تاریخ	شرح	عطف	بدهکار	بستانکار
۱	۱۳۷۶ ۳ ابان ماه	نقد و بانك سرمایه خانم فضیلت سرمایه گذاری اولیه خانم فضیلت در موسسه آپارتمان	۱ ۳۵	۳۲۰۰۰۰۰۰	۳۲۰۰۰۰۰۰
۲	٦ابان ماه	نقد و بانك	۲۰ ۱	۳۰۰۰۰۰۰۰	۳۰۰۰۰۰۰۰
۳	۷ ابان ماه	خرید یك دستگاه آپارتمان از آقای معتمدی به صورت نقد	۱۵ ۲۵	۳۵۰۰۰۰۰	۳۵۰۰۰۰۰
٤	۸ ابان ماه	اثاثه حسابهای پرداختنی	۱ ۳۰	۱۰۰۰۰۰۰۰	۱۰۰۰۰۰۰۰
۵	۱۱ ابان ماه	خرید مقداری اثاثه از فروشگاه مجیدی به طور نسیه	۱۵ ۲۵	۷۵۰۰۰۰۰	۷۵۰۰۰۰۰
۶	۱٤ ابان ماه		۲۵	۳۰۰۰۰۰۰	

		نقد و بانك	۱		۳۰۰۰۰۰۰
۷	۱۸ ابان ماه	وام پرداختنی دریافت وام از آقای فرشاد اثاثه حسابهای پرداختنی خرید اثاثه به طور نسیه از فروشگاه حسن پور حسابهای پرداختنی نقد و بانك پرداخت قسمتی ازطلب آقای مجیدی ملزومات نقد و بانك خرید ملزومات اداری به طور نقد	۱۰ ۱	۵۵۰۰۰۰	۵۵۰۰۰۰
		نقل به صفحه ۲		۸۶۵۵۰۰۰۰	۸۶۵۵۰۰۰۰

دفتر کل

عبارت است از مجموعه حساب هایی که برای ثبت و خلاصه کردن اطلاعات مربوط به رویدادهای مالی یک واحد اقتصادی استفاده می‌شود. نوشتن دفتر کل بعد از رویدادهای مالی در دفتر روزنامه انجام می گیرد.
برای ثبت رویدادهای مالی در دفتر کل ابتدا رویداد مالی ثبت شده در دفتر روزنامه مشخص و سپس مراحل انتقال به ترتیب زیر انجام می‌شود:

۱- پیدا کردن صفحه حسابی که در دفتر روزنامه بدهکار شده است.
۲- نوشتن شماره رویداد مالی (شماره روزنامه) در ستون مربوطه در حساب دفتر کل
۳- ثبت تاریخ رویداد مالی درستون تاریخ
٤- درج مبلغ بدهکار در ستون بدهکار

۵- نوشتن شرح مختصری از رویداد مالی درستون شرح
۶- نوشتن شماره صفحه دفتر روزنامه در ستون عطف حساب
۷- درج شماره صفحه ای از دفتر کل که ردیف بدهکار رویداد مالی در آن نوشته شده، درستون عطف دفتر روزنامه
۸- محاسبه و نوشتن مانده حساب در ستون مربوط
۹- تعیین نوع مانده حساب درستون تشخیص با نوشتن کلمه «بد» به جای بدهکار یا «بس» به جای بستانکار
نمونه ای از انتقال رویداد مالی مؤسسه دانا به حسابهای دفتر کل شرح داده شده.

حساب: نقد و بانک
دفتر کل
صفحه ۱

شماره صفحه روزنامه	تاریخ	شرح	بدهکار	بستانکار	تشخیص	مانده
۱	۱۳۷۶ ۳ابانماه	سرمایه گذاری اولیه خانم فضیلت	۳۲۰۰۰۰۰۰		بد	۳۲۰۰۰۰۰۰
	۶ابانماه	خرید یک دستگاه آپارتمان		۳۰۰۰۰۰۰۰	بد	۲۰۰۰۰۰۰
	۸ابانماه	دریافت وام از آقای فرشاد	۱۰۰۰۰۰۰۰		بد	۱۲۰۰۰۰۰۰
	۱۴ابانماه	پرداخت قسمتی ازطلب آقای مجیدی		۳۰۰۰۰۰۰	بد	۹۰۰۰۰۰۰
	۱۸ابانماه	خرید ملزومات اداری		۵۵۰۰۰۰	بد	۸۴۵۰۰۰۰

دفتر معین:

حساب های معین، مجموعه حساب های کمکی یا مکمل برخی از حساب های دفتر کل هستند.

حساب های معین
حساب دفتر کل

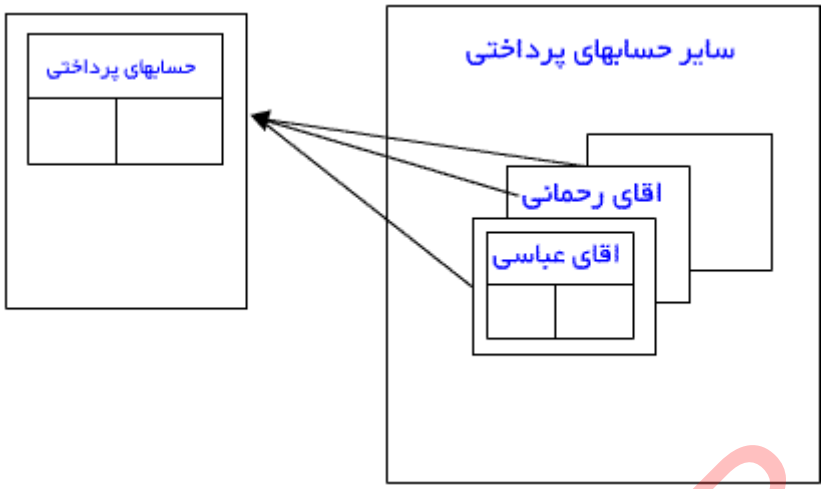

درشکل می بینید که یک حساب دفتر کل (حسابهای پرداختنی) دارای چند حساب معین است، که در هر یک اطلاعاتی در مورد تك تك بستانکاران نوشته می‌شود. دفتر معین مستقیماً از روی‌سند حسابداری نوشته می شود. برای نشان دادن نحوه نوشتن دفتر معین از اطلاعات مؤسسه دانا استفاده می کنیم.

موسسه آموزش زبان دانا

سند حسابداری

شرح	عطف معین	معین	بدهکار	بستانکار
اثاثه حساب های پرداختنی فروشگاه مجید خرید مقداری اثاثه از فروشگاه مجیدی	۱	۳۵۰۰۰۰۰	۳۵۰۰۰۰۰	۳۵۰۰۰۰۰
			۳۵۰۰۰۰۰	۳۵۰۰۰۰۰

دفتر معین حساب های پرداختنی

حساب: فروشگاه مجید

صفحه: ۱

شماره‌سند حسابداری	تاریخ	شرح	بدهکار	بستانکار	تشخیص	مانده

www.TXT.IR

۳	۷آبانماه ۱۳۷٦	خرید نسیه اثاثه		۳۵۰۰۰۰۰	بس	۳۵۰۰۰۰۰

تراز آزمایشی **حساب های** دفتر کل

فهرستی **از نام و مانده کلیه** حساب های **دفتر کل در** یک زمان مشخص، را **تراز آزمایشی** حساب های **دفتر کل گویند**، که معمولاً در پایان هر ماه تهیه می**شوند و برای** تهیه آنها مراحل زیر **انجام می**شود.

۱- نوشتن عنوان، شامل نام مؤسسه، نام گزارش و تاریخ **گزارش**

۲- نوشتن نام و مانده حساب های **دفتر کل**

۳- محاسبه جمع ستون بدهکار و ستون بستانکار

٤- **کشیدن دو خط موازی** زیر ستون های جمع به منزله اتمام کار تهیه تراز آزمایشی **است**.

تراز آزمایشی زیر از مانده حساب های دفتر کل مؤسسه دانا در تاریخ ۳۰ آبان ماهه ۱۳۷٦ تهیه شده است.

موسسه آموزش زبان دانا

تراز آزمایشی

۳۰ ابنماه ۱۳۷٦

نام و حساب	مانده	
	بدهکار	بستانکار
نقد و بانك	۸٤۵۰۰۰۰	
ملزومات	۵۵۰۰۰۰	
اثاثه	۱۱۰۰۰۰۰۰	
آپارتمان	۳۰۰۰۰۰۰۰	
حساب های **پرداختنی**		۸۰۰۰۰۰۰
وام پرداختنی		۱۰۰۰۰۰۰۰
سرمایه خانم فضیلت		۳۲۰۰۰۰۰۰
جمع	۵۰/۰۰۰/۰۰۰	۵۰/۰۰۰/۰۰۰

تراز نامه:

از روی تراز آزمایشی حساب های دفتر کل می توان تراز واحد اقتصادی تهیه کرد.
تراز آزمایشی مؤسسه دانا در تاریخ ۳۰ آبان ماه ۱۳۷۶ به شرح زیر می باشد.

مؤسسه آموزش زبان دانا
تراز نامه
به تاریخ ۳۰ آبان ماه ۱۳۷۶
(ارقام به ریال)

دارائی ها		بدهی ها	
نقد و بانك	۸٤٥۰۰۰۰	حساب های پرداختنی	۸۰۰۰۰۰۰
ملزومات	٥٥۰۰۰۰	وام پرداختنی	۱۰۰۰۰۰۰۰
اثاثه	۱۱۰۰۰۰۰۰	سرمایه	
آپارتمان	۳۰۰۰۰۰۰۰	سرمایه خانم فضیلت	۳۲۰۰۰۰۰۰
جمع دارائی ها	٥۰۰۰۰۰۰۰	جمع بدهی ها و سرمایه	٥۰۰۰۰۰۰

درآمد و هزینه:

درآمد:

مبالغی که بابت ارائه خدمات به مشتریان، دریافت‌شده و یا در آینده دریافت خواهد شد «درآمد» نام دارد.
درآمد موجب افزایش سرمایه و به هنگام افزایش بستانکار می گردد و مانده این حساب بستانکار خواهد شد.
درآمد مؤسسات خدماتی به صورت نقد یا نسیه کسب می‌شود.

-ارائه خدمات به صورت نقد:

چنانچه در زمان ارائه خدمات به مشتریان وجه آن نقداً دریافت‌شود در این صورت در معادله حسابداری از یک سو دارائی های مؤسسه و از سوی دیگر سرمایه مالك مؤسسه افزایش می یابد.

- ارائه خدمات به صورت نسیه (درآمد غیر نقدی):

چنانچه یک مؤسسه، خدماتی برای مشتریان خود انجام دهد و وجه آن را بلافاصله دریافت نکند، در این صورت مشتری متعهد می شود حق الزحمه این خدمات را در آینده بپردازد.
تحقق درآمدهای غیر نقدی از یک سو موجب افزایش دارائی ها (حساب های دریافتنی) و ازسوی دیگر موجب افزایش سرمایه در معادله می گردد.

هزینه:

مخارجی که یک مؤسسه برای ارائه خدمات به مشتریان و کسب درآمد متحمل می شود هزینه نام دارد. هزینه موجب کاهش سرمایه می گردد.

صورتحساب سود و زیان:

چگونگی و نتیجه فعالیت های یک واحد اقتصادی راطی یک دوره زمانی نشان می دهد.
هزینه ها – درآمدها =سود (زیان) خالص
سود خالص <--- هزینه ها < درآمدها
زیان خاص <--- هزینه ها > درآمدها
صورتحساب سود و زیان مؤسسه خدماتی از چهار بخش تشکیل شده است:
۱- عنوان: در این بخش اطلاعات مربوط به نام مؤسسه، نام صورتحساب در سه سطر درج می گردد.
۲- درآمدها: درآمدهای دوره مالی به تفکیک نوع نوشته و سپس جمع درآمدها محاسبه می گردد.
۳- هزینه ها: هزینه های دوره مالی به تفکیک نوع هزینه نوشته و سپس جمع هزینه ها محاسبه می گردد.
٤-سود و زیان خالص: ما به التفاوت جمع درآمدها و جمع هزینه ها تحت عنوان سود خالص نوشته می‌شود.

پرسشها؟

۱-سند حسابداری چیست؟
سند حسابداری برگه ای است که اطلاعات مربوط به یک یا چند رویداد مالی قبل از ثبت در دفاتر حسابداری در آن نوشته می‌شود.

۲- دو مورد از دفاتر حسابداری را نام ببرید؟

دفتر روزنامه عمومی – دفتر معین

۳- درآمد را تعریف کنید؟

مبالغی که بابت ارائه خدمات به مشتریان، دریافت‌شده و یا در آینده دریافت خواهد شد. دریافت حق الزحمه بابت خدمات مربوط به تعمیرات و حمل و نقل نمونه ای از درآمدها می باشد.

٤- وقوع هزینه های نسیه در یک واحد اقتصادی موجب می‌شود....

الف) هزینه و دارائی افزایش یابد
ب) هزینه افزایش و دارائی کاهش یابد
ج) هزینه و بدهی افزایش یابد
د) هزینه افزایش و بدهی کاهش یابد

فصل پنجم: سرمایه گذاری مجدد و برداشت – **اصلاح حساب ها سرمایه گذاری مجدد:**

به مفهوم آن است که: بانك یا مؤسسه پس از تأسیس مؤسسه و سرمایه گذاری اولیه در آن، دارائی های دیگری در اختیار مؤسسه قرار دهد. که آن موجب افزایش دارائی ها و سرمایه مالك می گردد.
مثال: در ۸ دی ماه آقای هامون بابت سرمایه گذاری مجدد مبلغ ۵۲۰۰۰۰۰ ریال به حساب بانکی موسسه هامون واریز نمود تجزیه و تحلیل و ثبت این رویداد مالی به شرح زیر است:

تجزیه و تحلیل	قاعده	تشخیص
دارائی افزایش می یابد سرمایه مالك افزایش می یابد	افزایش دارائی، بدهکارمی‌شود افزایش‌سرمایه، بستانکار می شود	بدهکار: نقد و بانك ۵۲۰۰۰۰۰ بستانکار:سرمایه آقای هامون ۵۲۰۰۰۰۰

نقد و بانك
سرمایه آقای هامون

برداشت:

مالك مؤسسه به منظور رفع نیازهای خود مقداری از دارائی های مؤسسه را برای استفاده شخصی بر می دارد به این رویداد مالی «برداشت» می گویند. برداشت از یک طرف باعث کاهش سرمایه مالك در مؤسسه و از طرف دیگر باعث کاهش دارائی های مؤسسه می‌شود.

صورتحساب سرمایه:

صورتحسابی است که تغییرات سرمایه یک مؤسسه را طی یک دوره مالی نشان می دهد.

چرخه حسابداری:

عملیات حسابداری شامل، یک سری مراحل پیاپی است که در هر دوره مالی تکرار می شوند و به مجموعه آنها «چرخه حسابداری» گفته می‌شود. که شامل مراحل زیر است:

۱- جمع آوری اطلاعات مربوط به رویدادهای مالی
۲- تجزیه و تحلیل رویدادهای مالی و تنظیم سند حسابداری
۳- ثبت رویدادهای مالی در دفتر روزنامه
٤- انتقال اطلاعات از دفتر روزنامه به دفتر کل
٥- تهیه تراز آزمایشی
۶- اطلاع حساب های دفتر کل (ازطریق صدورسند حسابداری و ثبت دفاتر روزنامه و کل)
۷- تهیه تراز آزمایشی اصلاح شده
۸- بستن حساب های موقت (ازطریق صدورسند حسابداری و ثبت دفاتر روزنامه و کل)
۹- تهیه صورت های مالی
۱۰- تهیه تراز آزمایشی اختتامی

- ضرورت اصلاح حسابها:

هدف کلی از تهیه اطلاعات مالی کمك به استفاده کنندگان مختلف برای قضاوت و تصمیم گیری اقتصادی است. این هدف زمانی به دست می آید که اطلاعات مالی تهیه شده به هنگام، واقعی و درست باشد.

برای شناخت چگونگی اصلاح حساب ها لازم است با چند مفهوم اساسی در حسابداری آشنا شویم:

۱- روش نقدی: در این روش درآمدها و هزینه ها در زمان دریافت و پرداخت وجه نقد شناسایی و ثبت می شوند. اگر روش نقدی مورد استفاده قرار گیرد، سود خالص یک دوره مالی برابر است با وجوه نقد دریافتی بابت درآمدها منهای وجوه نقد پرداختی بابت هزینه ها.

۲- روش تعهدی: درآمدها به هنگام تحقق و هزینه ها در زمان وقوع، شناسائی و در دفاتر ثبت می شوند؛ هر چند وجه نقدی بابت درآمدها و هزینه ها دریافت و پرداخت نشده باشد.

ثبت های اصلاحی:

اگر برخی درآمدها یا هزینه های دوره در حساب ها ثبت نشده باشد ابتدا آنها را شناسایی وسپس ازطریق ثبت های مناسب در دفتر روزنامه و انتقال به دفتر کل حساب ها اصلاح می شوند که به آنها ثبت های اصلاحی گفته می‌شود. انواع ثبت های اصلاحی به شرح زیر است:

۱- اصلاح پیش پرداخت هزینه:

عبارت است از مبالغی که بابت دریافت خدمات در آینده پرداخت می‌شود. مانند پیش پرداخت اجاره.

۲- اصلاح حساب ملزومات:

تمام اجناس مصرفی که برای استفاده در جریان عملیات یک مؤسسه خریداری می‌شود در حساب ملزومات ثبت می گردد. مانند تمبر و پاکت پستی.

۳- اصلاح حساب پیش دریافت درآمد:

مؤسسات قبل از ارائه خدمات به مشتریان، وجوهی را از این بابت دریافت می کنند. این وجوه را نمی توان جزو درآمدهای مؤسسه قلمداد نمود زیرا هنوز خدمتی به مشتری ارائه نشده است. چنین مبالغی در پیش دریافت درآمد ثبت می‌شود.

٤- ثبت هزینه ها و درآمدهای ثبت نشده:

ممکن است در پایان دوره مالی برخی از هزینه ها و درآمدها در حساب ها ثبت نشده باشد. برای ثبت هزینه های ثبت نشده، ابتدا مبلغ آن برآورده شده، سپس در حساب هزینه مربوط، بدهکار و در مقابل در حساب بدهی، بستانکار می گردد.

مثال: تراز آزمایشی مؤسسه خدماتی حقوقی نصر در پایان سال مالی منتهی به ۲۹ اسفند ماه ۱۳۷٦ وقبل از انجام ثبت های اصلاحی تهیه شده است.سایر اطلاعات به شرح زیر است:

۱- پیش پرداخت بیمه مربوط به بیمه آتش سوزی آپارتمان مؤسسه از اول دی ماه۱۳۷٦ تا پایان آذرماه ۱۳۷۷

می باشد.

۲- در پایان سال ۱۳۷٦ موجودی ملزومات اداری ۲۵۰/۰۰۰ ریال است.

۳- مبلغ ۱/۲۰۰/۰۰۰ ریال از پیش دریافت درآمد که خدمات مربوط به آن ارائه گردیده باید جزو درآمدهای سالی ۷۶ باشد.

٤- حقوق اسفند ماه کارکنان به مبلغ ۷۵۰/۰۰۰ ریال هنوز پرداخت و در حساب ها ثبت نشده است.

۵- بابت خدمات ارائه شده به یکی از مشتریان صورتحسابی به مبلغ ٤۷۰/۰۰۰ ریال برای وی ارسال گردیده که در حساب ها ثبت نشده است.

۶- مبلغ پیش پرداخت اجاره مربوط به اجاره دو ماهه اسفند ماه ۱۳۷٦ و فروردین ۱۳۷۷ یک دستگاه رایانه است.

مؤسسه خدماتی حقوق نصر

تراز آزمایشی قبل از اصلاحات

۲۹/۱۲/۱۳۷۶

	مانده	
	بدهکار	بستانکار
نقد و بانک	۲۰۵۰۰۰۰	
حساب های دریافتنی	۳۳۷۰۰۰۰	
پیش پرداخت اجاره	۷۰۰۰۰۰	
ملزومات اداری	۳۵۰۰۰۰	
پیش پرداخت بیمه	۲٤۰۰۰۰	۱۱۵۰۰۰۰
اثاثه اداری	۸۰۰۰۰۰۰	۲۰۰۰۰۰۰
آپارتمان		٤۲۵۵۰۰۰۰
حساب های پرداختنی		
پیش دریافت درآمد		۱۱۵۰۰۰۰۰
سرمایه		
برداشت	۸۵۰۰۰۰	

درآمد خدمات حقوقی		
هزینه حقوق کارکنان	۵۲۲۰۰۰۰	
هزینه مسافرت	۱۸۰۰۰۰	
هزینه تبلیغات	٤۰۰۰۰۰	
هزینه آب و برق و تلفن	۲۳۰۰۰۰۰	
هزینه تعمیرات	۵٤۰۰۰۰	
جمع	۵۷۲۰۰۰۰۰	۵۷۲۰۰۰۰۰

اصلاحات:

۱) اصلاح حساب پیش پرداخت بیمه:

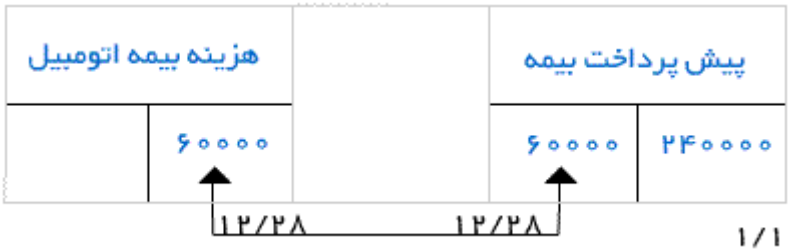

هزینه بیمه سه ماه آخر سال ۱۳۷٦

۳*۱۲/۲٤۰۰۰۰۰ = ٦۰۰۰

(۱۲\۳، چون سه ماه از ۲۱ ماه گذشته است)

۲- اصلاح حساب ملزومات اداری:

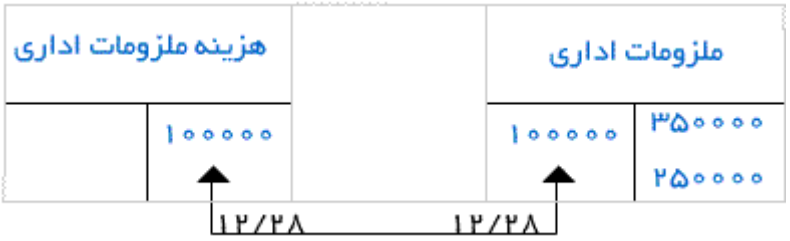

(۳۵۰۰۰۰ – ۲۵۰۰۰۰) =۱۰۰۰۰۰

۳- اصلاح حساب پیش دریافت درآمد:

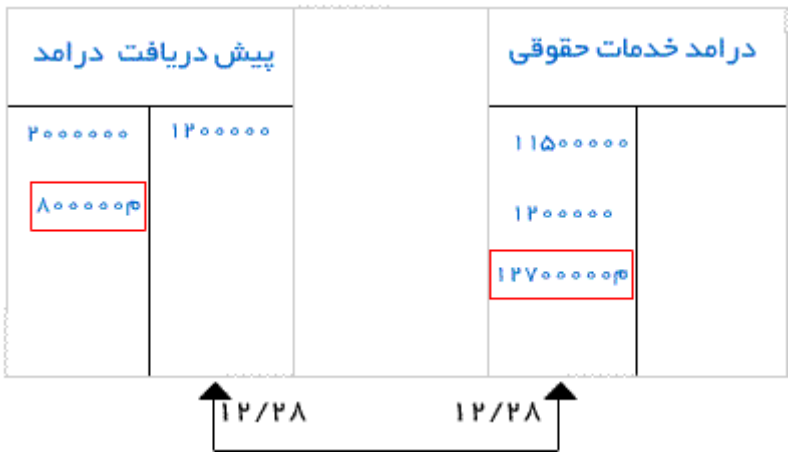

٤) ثبت هزینه حقوق اسفند ماه کارکنان

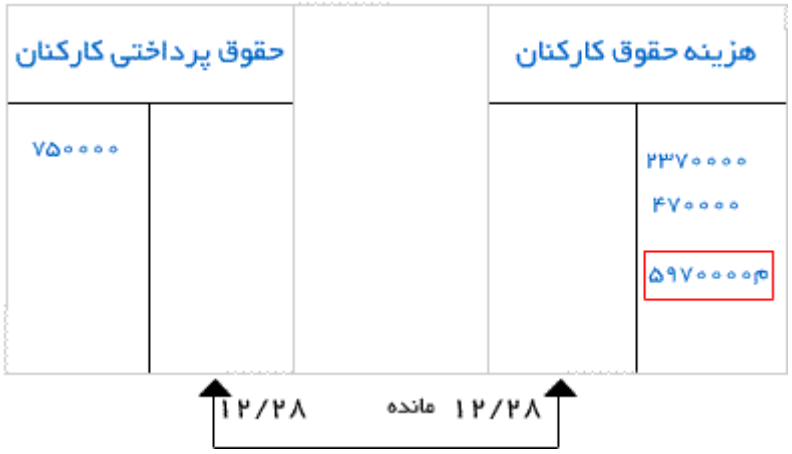

۵) ثبت درآمد خدمات حقوقی:

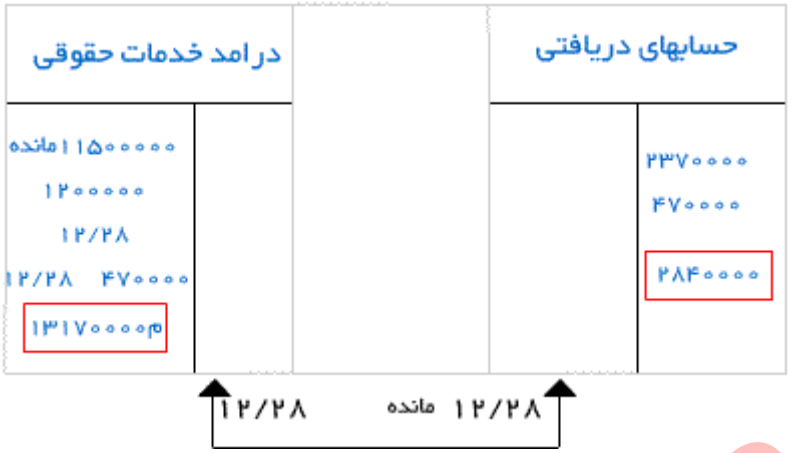

۶- اصلاح حساب پیش پرداخت اجاره:

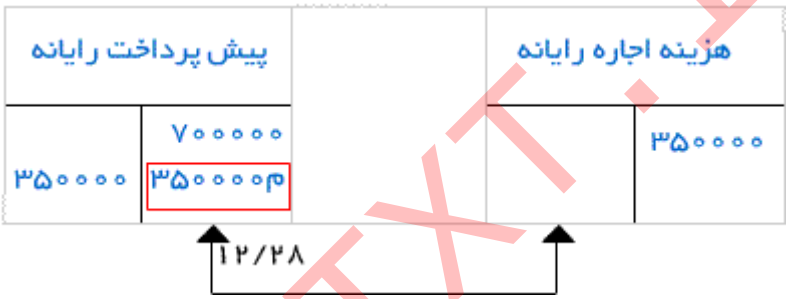

تراز آزمایشی اصلاح شده:

عبارت است از فهرست مانده حساب های دفتر کل پس از انجام ثبت های اصلاحی.

حساب های دفتر کل را می توان از لحاظ ارتباط با صورت های مالی به دو دسته تقسیم کرد:

۱- حساب های دائمی:
حساب هایی هستند که مانده ی آنها در پایان دوره مالی به دوره ی بعد منتقل می‌شود. مانند نقد و بانك.

۲- حساب های موقت:
حساب هایی هستند که مانده ی آنها از یک دوره مالی به دوره بعد انتقال نمی یابد. مانند: حساب های درآمد.

بستن حساب های موقت:

www.TXT.IR

بستن حساب های موقت یعنی صفر کردن مانده ی آنها در پایان دوره مالی که شامل ٤ مرحله است:

۱- بستن حسابهای درآمد: هر یک از حساب های درآمد که دارای مانده بستانکار می باشند بدهکار و حساب خلاصه سود و زیان به میزان مجموع مانده حسابهای درآمد بستانکار می گردد.
۲- بستن حساب های هزینه: هر یک از حساب های درآمد که دارای مانده بدهکار می باشند، بستانکار و حساب خلاصه سود و زیان به میزان مجموع مانده حساب های هزینه بدهکار می گردد.
۳- بستن حساب خلاصه سود و زیان: مانده حساب های خلاصه سود و زیان نشان دهنده سود و زیان خالص دوره مالی است. اگر این مانده بستانکار باشد نشان دهنده سود خالص است و بالعکس.
٤- بستن حساب برداشت: حساب سرمایه به مبلغ مانده حساب برداشت بدهکار و حساب برداشت به همین مبلغ بستانکار می گردد.
مثال: تراز آزمایشی حقوقی نصر پس از اصلاح حساب ها در تاریخ ۲۹ اسفند ماه ۱۳۷٦ به شرح زیر است:

مؤسسه حقوقی نصر
تراز آزمایشی اصلاح شده
۲۹ اسفند ماه ۱۳۷٦

نام حساب	مانده	
	بدهکار	بستانکار
نقد و بانک	۲/۰۵۰/۰۰۰	
حساب های دریافتنی	۲۸٤۰/۰۰۰	
پیش پرداخت اجاره	۳۵۰/۰۰۰	۱۱۵۰۰۰۰
ملزومات اداری	۲۵۰/۰۰۰	۸۰۰۰۰۰
پیش پرداخت بیمه	۱۸۰/۰۰۰	٤۲۵۵۰۰۰۰
اثاثه اداری	۸/۰۰۰/۰۰۰	
آپارتمان	۳٤/۰۰۰/۰۰۰	۷۵۰۰۰۰
حساب های پرداختنی		۱۳۱۷۰۰۰۰
پیش دریافت درآمد		
سرمایه		
برداشت	۸۵۰/۰۰۰	

حقوق پرداختنی		
درآمد خدمات حقوقی		
هزینه حقوق کارکنان	۵۹۷۰۰۰۰	
هزینه مسافرت	۱۸۰۰۰۰	
هزینه تبلیغات	٤۰۰۰۰۰	
هزینه آب و برق و تلفن	۲۳۰۰۰۰۰	
هزینه تعمیرات	۵٤۰۰۰۰	
هزینه بیمه آپارتمان	۶۰۰۰۰	
هزینه ملزومات مصرفی	۱۰۰۰۰۰	
هزینه اجاره رایانه	۳۵۰۰۰۰	
جمع	۵۸/٤۲۰/۰۰۰	۵۸/٤۲۰/۰۰۰

حساب های درآمد و هزینه های مؤسسه حقوقی نصر به شرح زیر بسته می‌شوند:

دفتر روزنامه

شماره صفحه

بستانکار	بدهکار	عطف	شرح	تاریخ
				۱۳۷٦
	۱۳۱۷۰۰۰۰		درآمد خدمات حقوقی	۱۲/ ۲۹
۱۳۱۷۰۰۰۰			خلاصه سود و زیان	
			بستن حساب درآمد	
	۹۹۰۰۰۰۰		خلاصه سود و زیان	۱۲/ ۲۹
۵۹۷۰۰۰۰			هزینه حقوق کارکنان	
۱۸۰۰۰۰			هزینه مسافرت	

	هزینه تبلیغات			٤٠٠٠٠٠
	هزینه آب و برق و تلفن			٢٣٠٠٠٠٠
	هزینه تعمیرات			٥٤٠٠٠٠
	هزینه بیمه آپارتمان			٦٠٠٠٠
	هزینه ملزومات مصرفی			١٠٠٠٠٠
	هزینه اجاره یارانه			
	بستن حساب های هزینه			

با انتقال مانده های فوق به حساب های دفتر کل، مانده حساب های درآمد و هزینه صفر خواهد شد.

	هزینه حقوق کارکنان		بستن حسابها		درآمد خدمات حقوقی		٢٩/١٢
مانده	٥٩٧٠٠٠٠	٥٩٧٠٠٠٠		٢٩/١٢	١٣١٧٠٠٠٠	١٣١٧٠٠٠٠	مانده

	هزینه آب و برق و تلفن		بستن حسابها		هزینه تعمیرات		٢٩/١٢
مانده	٢٣٠٠٠٠٠	٢٣٠٠٠٠٠		٢٩/١٢	٥٤٠٠٠٠	٥٤٠٠٠٠	مانده

٢٩/١٢	هزینه ملزومات مصرفی		بستن حسابها		هزینه بیمه آپارتمان		مانده
مانده	١٠٠٠٠٠	١٠٠٠٠٠		٢٩/١٢	٦٠٠٠٠	٦٠٠٠٠	

بستن حسابها		هزینه اجاره رایانه		مانده
	٢٩/١٢	٣٥٠٠٠٠	٣٥٠٠٠٠	

خلاصه سود و زیان

٢٩/١٢	٥٩٧٠٠٠٠	١٣١٧٠٠٠٠	٢٩/١٢

۲۹/۱۲ ۱۸۰۰۰۰	
۲۹/۱۲ ٤۰۰۰۰۰	
۲۹/۱۲ ۲۳۰۰۰۰۰	
۲۹/۱۲ ٥٤۰۰۰۰	
۲۹/۱۲ ٦۰۰۰۰	
۲۹/۱۲ ۱۰۰۰۰۰	
۲۹/۱۲ ۳٥۰۰۰۰	
۹۹۰۰۰۰۰	۱۳۱۷۰۰۰۰
بستن حسابها ۳۲۷۰۰۰۰	۳۲۷۰۰۰۰سود خالص

پس از بستن حساب های درآمد و هزینه، حساب های خلاصه سود و زیان و برداشت بسته می‌شوند.

تاریخ	شرح	عطف	بدهکار	بستانکار
۱۳۷٦	خلاصه‌سود و زیان		۳۲۷۰۰۰۰	
۲۹/۱۲	سرمایه آقای نصر			۳۲۷۰۰۰۰
	بستن حساب خلاصه سود و زیان		۸٥۰۰۰۰	
۲۹/۱۲	سرمایه آقای نصر			
	برداشت			۸٥۰۰۰۰
	بستن حساب برداشت			

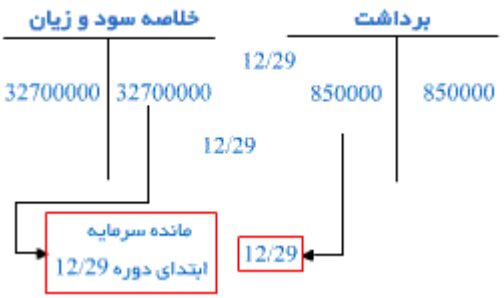

سرمایه آقای نصر	
۸۵۰۰۰۰	٤۲۵۵۰۰۰۰ ۳۲۷۰۰۰۰
۸۵۰۰۰۰	٤۵۸۲۰۰۰۰
	٤٤۹۷۰۰۰۰ مانده سرمایه پایان دوره

تراز آزمایشی اختتامی:

عبارت است از فهرست مانده حساب های دایمی پس از بستن حساب های موقت.
تراز اختتامی مؤسسه حقوقی نصر در پایان سالی مالی ۱۳۷۵ به شرح زیر است:

مؤسسه حقوقی نصر
تراز آزمایشی اختتامی
۲۹ اسفند ۱۳۷٦

نام حساب	مانده بدهکار	مانده بستانکار
نقد و بانک	۲۰۵۰۰۰۰	
حساب های دریافتنی	۲۸٤۰۰۰۰	
پیش پرداخت اجاره	۳۵۰۰۰۰	
ملزومات اداری	۲۵۰۰۰۰	
پیش پرداخت بیمه	۱۸۰۰۰۰	
اثاثه اداری	۸۰۰۰۰۰۰	

آپارتمان	۳٤۰۰۰۰۰۰	
حساب های پرداختنی		۱۱۵۰۰۰۰
حقوق پرداختنی		۷۵۰۰۰۰
پیش دریافت درآمد		۸۰۰۰۰۰
سرمایه آقای نصر		٤٤۹۷۰۰۰۰
جمع	٤۷۶۷۰۰۰۰	٤۷۶۷۰۰۰۰

پرسشها

۱- تراز آزمایشی اصلاح‌شده چیست؟

عبارت است از فهرست مانده حساب های دفتر کل پس از انجام ثبت های اصلاحی

۲- مفهوم برداشت را بیان کنید؟

مالك مؤسسه به منظور رفع نیازهای خود مقداری از دارائی های مؤسسه را برای استفاده‌شخصی بر می دارد که به این رویداد برداشت گفته می‌شود.

۳- حساب های دائمی و موقت را تعریف کنید؟

حساب های دائمی، مانده آنها در پایان دوره مالی به دوره بعد منتقل می‌شود.
حساب های موقت، مانده آنها از یک دوره مالی به دوره بعد انتقال نمی یابد.

بخش دوم – حسابداری مؤسسات بازرگانی

فصل ششم – حسابداری خرید و فروش

مؤسسه بازرگانی

یک واحد اقتصادی است که به منظور کسب سود، به خرید و فروش کالا می پردازد.

خرید و فروش کالا:

کالا: عبارت است از اجناسی که به منظور فروش به مشتریان، از تولید کننده یا عمده فروش خریداری می گردد.
خرید نسیه: خریدار پس از دریافت کالا تعهد می نماید بهای کالای مورد معامله را ظرف مهلت مقرر پرداخت نماید.
فروش نقدی: هر گاه فروشنده همزمان با تحویل کالا به خریدار بهای آن را نقداً دریافت کند، فروش نقدی نام دارد.
فروش نسیه: مبلغ فروش کالای مورد معامله پس از تحویل کالا به خریدار و درظرف مدت مورد توافق‌طرفین، به فروشنده پرداخت می‌شود.

تخفیفات:

فروشندگان مبلغی از بهای متعارف کالای مورد معامله را کسر می کنند و یا قسمتی از بدهکاری خریدار را می بخشند.
۱) تخفیف توافقی: هر گاه قیمت کالای مورد معامله بر اساس چانه زدن تعیین‌شود و خریدار کالا را به قیمتی کمتر از قیمت متعارف خریداری کند و از فروشنده مبلغی را تخفیف گیرد تخفیف توافقی گویند.
۲) تخفیف تجاری: کاهش در قیمت فروش کالا نسبت به‌قیمت متعارف یا رایج آن که از جانب فروشنده به خریدار داده می‌شود.
۳) تخفیف نقدی: به صورت درصدی از مبلغ صورتحساب فروش در نظر گرفته می‌شود و درشرط فروش نسیه نوشته می‌شود.
٤) برگشت کالا و تخفیفات: گاهی اوقات در معاملات تجاری تمام یا بخشی از اجناس مورد معامله از سوی خریدار به فروشنده برگشت داده می‌شود. عدم تطابق کالای دریافتی باسفارش خرید نمونه ای

از برگشت کالاست.

هزینه حمل:

کالای مورد معامله در محل فروشگاه یا کارخانه به خریدار تحویل می شود و حمل آن به عهده خریدار است. خریدار هزینه ای را که بابت حمل کالا متحمل می شود در حساب هزینه حمل کالای خریداری شده بدهکار می کند.

مثل: مصالح فروشی رودبار درسوم آذر ٤٠٠ کیسه سیمان از کارخانه سیمان آبیک خریداری کرد. هزینه حمل کالای خریداری شده از کارخانه آبیک تا انبار مصالح فروشی رودبار (۹۵۰۰۰۰ ریال) به عهده خریدار است که در چهارم آذر ماه به مؤسسه حمل و نقل ساربان پرداخت شد.

دفاتر خریدار – مصالح فروشی رودبار
رویداد مالی – پرداخت هزینه حمل و نقل کالای خریداری‌شده در ۳ آذر ماه به مبلغ ۹۵۰۰۰۰ ریال
مدرك مثبته: یک نسخه از بارنامه حمل سیمان ازسوی مؤسسه ساربان و یک نسخه از حواله بانکی مبنی بر واریز ۹۵۰۰۰۰ریال ازسوی مصالح فروشی رودبار به حساب جاری مؤسسه ساربان

ثبت در دفتر روزنامه خریدار:

بستانکار	بدهکار	عطف	شرح	تاریخ
	۹۵۰۰۰۰		هزینه کالای خریداری‌شده	
۹۵۰۰۰۰			بانك	٤ آذر ماه
			پرداخت هزینه حمل کالای خریداری شده در ۳ آذر ماه به مؤسسه ساربان	

- طبقه بندی و شماره گذاری حساب ها:

حساب هایی که مؤسسات مختلف برای ثبت و طبقه بندی رویدادهای مالی مورد استفاده قرار می دهند، بر مبنای نوع فعالیت، نوع اطلاعات مورد نیاز و حجم عملیات مؤسسه تعیین می شوند و به پنج گروه تقسیم می گردند:

۱- گروه دارائی ها : نقد و بانك، حساب های دریافتنی

۲- گروه بدهی ها : حساب های پرداختنی، پیش دریافت ها
۳- گروه سرمایه :سرمایه مالك، برداشت
٤- گروه درآمدها : درآمد حاصل از خدمات، فروش کالا
٥- گروه هزینه ها : خرید کالا، هزینه حقوق
برای سهولت استفاده از حساب ها و پردازش اطلاعات برای هر یک از حساب ها شماره خاصی در نظر گرفته می‌شود.

پرسش ها:

۱- کالا چیست؟

عبارت است از اجناسی که به منظور فروش مشتریان، از تولید کننده یا عمده فروش خریداری می گردد.

۲- حساب برگشت از خرید و تخفیفات در چه مواردی مورد استفاده قرار می گیرد؟

در معاملات تجاری تمام یا بخشی از اجناس مورد معامله بنا به دلایلی ازسوی خریدار به فروشنده برگشت داده می شوند مانند عدم مطابقت کالاهای دریافتی باسفارش خرید.

۳- کدامیک از تخفیفات زیر در دفاتر خریدار و فروشنده ثبت می‌شود؟

الف) تخفیف تجاری
ب) تخفیف توافقی
ج) تخفیف نقدی
د) همه موارد
گزینه ج

فصل هفتم – تنظیم صورت های مالی و بستن حساب ها:

حسابداران برای گزارش وضعیت مالی یک مؤسسه در یک زمان معین و عملکرد مالی یک مؤسسه در یک دوره معین اقدام به تهیه صورت های مالی برای آن مؤسسه می نمایند.

صورتحساب سود و زیان:

در یک مؤسسه بازرگانی برای تعیین سود خالص دوره مالی تمام هزینه ها از فروش خالص، کسر

می گردد. هزینه ها شامل بهای تمام‌شده کالای فروش رفته و هزینه های عملیاتی می باشد.
هزینه های عملیاتی هزینه هایی هستند که برای انجام امور و اداره عملیات مؤسسه بازرگانی صرف می‌شود.
برای محاسبه سود خالص یک مؤسسه بازرگانی «فروش خالص»، «بهای تمام‌شده کالای فروش رفته» و «هزینه های عملیاتی» سه جزء اصلی به شمار می آید.
در نمودار نحوه محاسبه سود و زیان را در مؤسسات بازرگانی ملاحظه می کنید:

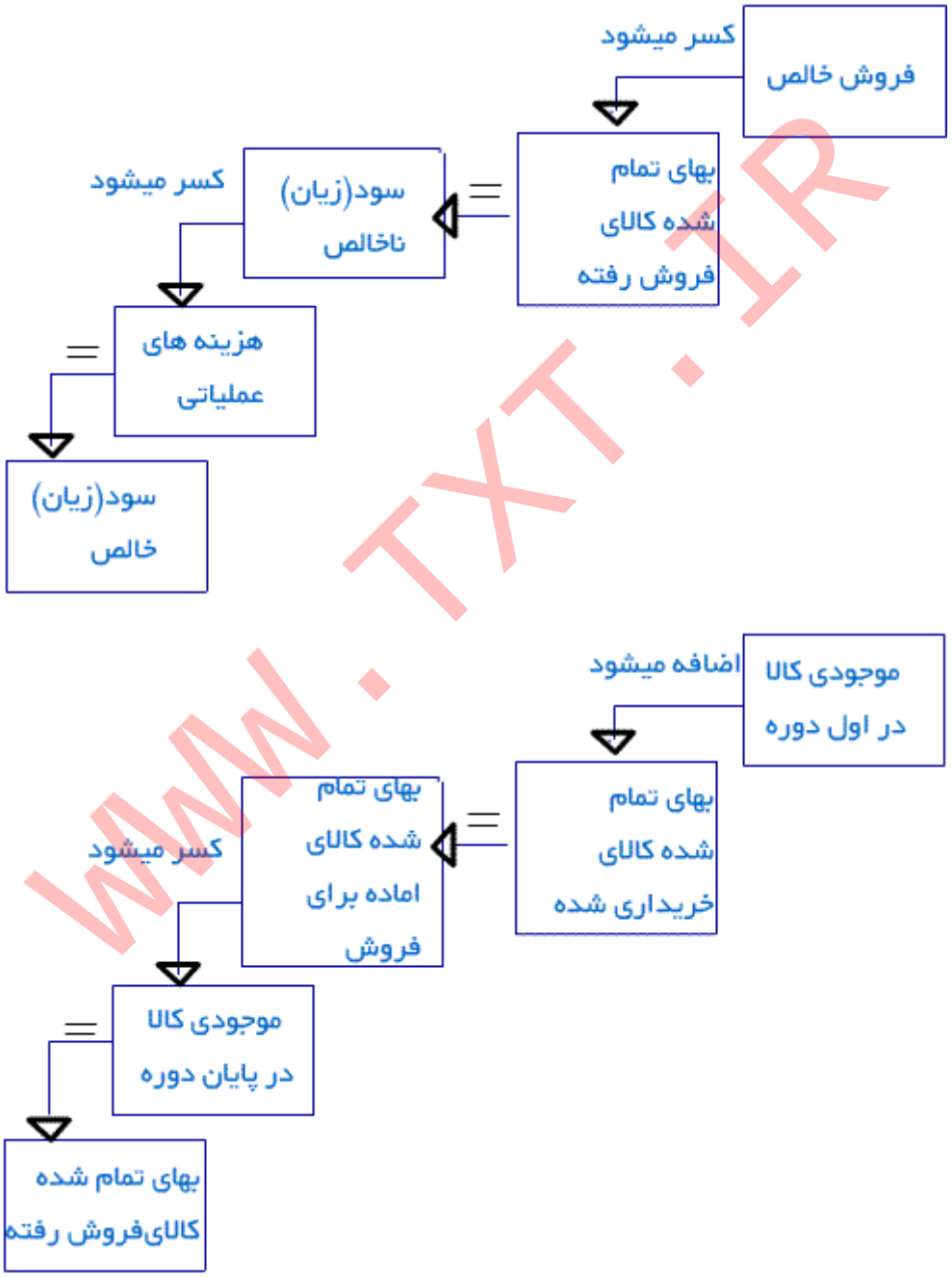

WWW.TXT.IR

فروش خالص:

اولین جزء، در صورتحساب سود و زیان است. برای محاسبه مبالغ برگشت از فروش و تخفیفات و همچنین تخفیفات نقدی فروش از مبلغ فروش ناخالص کسر می‌شود.

بهای تمام شده کالای فروش رفته:

دومین جزء، در صورتحساب سود و زیان است. موجودی کالای اول دوره، بهای تمام‌شده کالای خریداری‌شده و موجودی کالای پایان دوره سه جزء اصلی برای محاسبه هستند.

موجودی کالا در اول دوره + بهای تمام‌شده کالای خریداری‌شده = بهای تمام‌شده کالای آماده برای فروش = موجودی کالا در پایان دوره + بهای تمام شده کالای فروش رفته

برای تعیین بهای تمام شده کالای خریداری‌شده

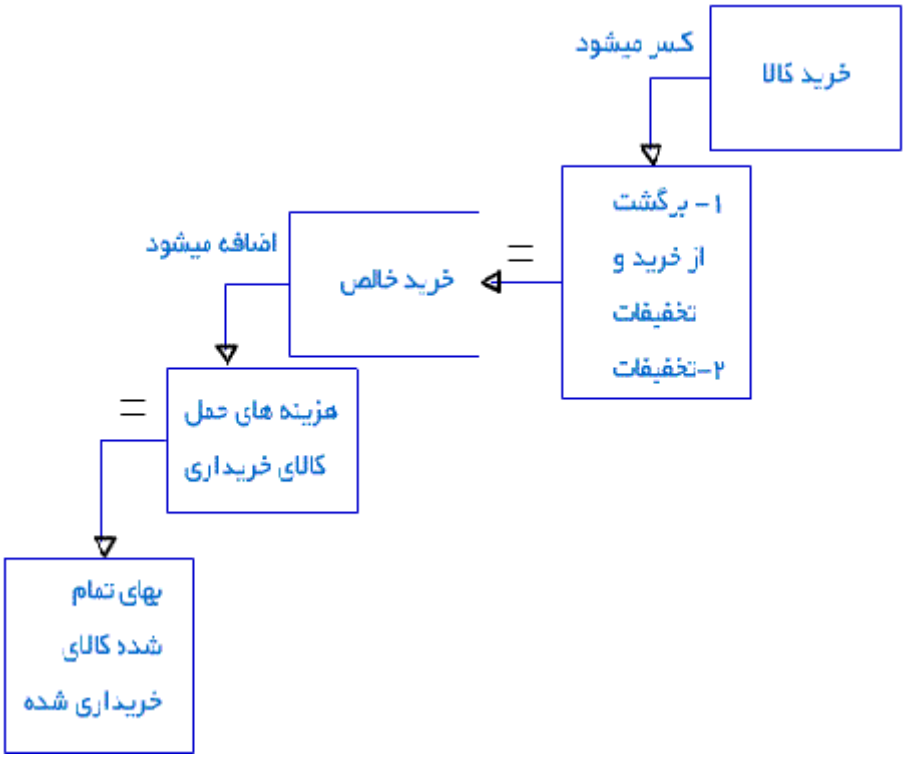

سود ناخالص:

عبارت است از مازاد فروش خالص نسبت به بهای تمام‌شده کالای فروش رفته.

هزینه های عملیاتی:

سومین جزء در محاسبه سود ویژه مؤسسات بازرگانی می باشد، مانند هزینه حقوق کارکنان.

صورتحساب سود و زیان طبقه بندی شده:

برای محاسبه صورتحساب سود و زیان، ابتدا بهای تمام‌شده کالای فروش رفته از فروش خالص کسر می گردد و مبلغ سود ناخالص به دست می آید. سپس هزینه های عملیاتی به تفکیک نوشته شده و مجموع آن ازسود ناخالص کسر می گردد تاسود یا زیان خالص به دست آید.

اصلاح حساب ها:

برای اصلاح حساب ها دو ثبت انجام می‌شود:

۱- ثبت حذف مبلغ موجودی کالای اول دوره: مانده حساب موجودی کالا در حساب خلاصه سود و زیان بدهکار و در حساب موجودی کالا بستانکار می‌شود.
۲- ثبت مبلغ موجودی کالای پایان دوره: حساب موجودی کالا به میزان موجودی کالای پایان دوره بدهکار و خلاصه سود و زیان بستانکار می‌شود.

بستن حساب های موقت:

ترتیب بستن حساب های موقت در مؤسسات بازرگانی مانند مؤسسات خدماتی انجام می گیرد.
مثال) تراز آزمایشی زیر در پایان دومین سال فعالیت و قبل از انجام اصلاحات پایان دوره به شرح زیر می باشد.

بازرگانی نیرو
تراز آزمایشی اصلاح نشده
۲۹ اسفند ۱۳۷٦

شماره حساب	نام حساب	مانده حساب	
		بدهکار	بستانکار
۱۰۱	نقد و بانک	۱۸۵۰۰۰۰	
۱۰۲	حساب های دریافتنی	۳۷۵۰۰۰۰	
۱۰۳	موجودی کالا	٤۳٤۵۰۰۰	
۱۰٤	موجودی ملزومات	۷۲۰۰۰۰	

۱۰۵	پیش پرداخت اجاره	۳۸٤۰۰۰۰	
۱۰۶	پیش پرداخت بیمه	۲۲۶۰۰۰	
۱۱۱	اثاثه	۸۲۷٤۰۰۰	
۱۱۲	وسایط نقلیه	٤۰۸۰۰۰۰۰	
۲۰۱	حساب های پرداختنی		۱۳۰۰۰۰۰
۲۰۲	وام پرداختنی		۹۱۰۰۰۰۰
۳۰۱	سرمایه آقای بهنام پور		٤۱٤۸۰۰۰۰
۳۰۲	برداشت	۳۷۰۹۰۰۰	
٤۰۱	فروش کالا		٤۸۵٤۰۰۰۰
٤۰۲	برگشت از فروش و تخفیفات	۲۸۲۰۰۰	
٤۰۳	تخفیفات نقدی فروش	۶۱۰۰۰۰	
۵۰۱	خرید کالا	۲۱۵۰۰۰۰۰	
۵۰۲	برگشت از خرید و تخفیفات		۳۲۲۷۰۰
۵۰۳	هزینه حمل کالای خریداری‌شده	۵۳۰۰۰۰	
۵۰٤	تخفیفات نقدی خرید		٤۸۰۰۰۰
۵۰۵	هزینه حقوق کارکنان	۷۹٤۵۰۰۰	
۵۰۶	هزینه آب و برق و تلفن	۹۲۰۰۰۰	
۵۰۷	هزینه پذیرایی	۳۶۲۵۰۰	
۵۰۸	هزینه بیمه وسایط نقلیه	_____	
۵۰۹	هزینه ملزومات مصرفی	_____	

۵۱۰	هزینه آگهی و تبلیغات	۸۹۰۰۰۰	
۵۱۱	هزینه حمل کالای فروش رفته	۵٤۱۰۰۰	
۵۱۲	هزینه متفرقه	۱۲۸۲۰۰	
	جمع	۱۰۱۲۲۲۷۰۰	۱۰۱۲۲۲۷۰۰

سایر اطلاعات به شرح زیر می باشد:

۱) بهای تمام‌شده موجودی کالا در پایان اسفند ماه ۱۳۷٦، ۳۳۸۹۰۰۰ ریال می باشد.

۲) مبلغ پیش پرداخت اجاره مربوط به اجاره یک سال بازرگانی نیرو از اول آذر ماه ۱۳۷٦ تا پایان آبان ماه ۱۳۷۷ می باشد.

۳) پیش پرداخت بیمه مربوط به بیمه نامه یک ساله وسایط نقلیه می باشد. تاریخ‌شروع بیمه نامه اول دی ماه ۱۳۷٦ است.

٤) در پایانی‌سال ۱۳۷٦ بهای تمام‌شده موجودی ملزومات ۳٦۱۲۰۰ریال ارزیابی‌شد.

دفتر روزنامه بازرگانی نیرو

تاریخ	نام حساب	عطف	بدهکار	بستانکار

۱۳۷٦				
۲۹ اسفند ماه	خلاصه سود و زیان		٤۳٤٥۰۰۰	
	موجودی کالا			٤۳٤٥۰۰۰
	حذف مبلغ موجودی کالای اول دوره			
۲۹ اسفند ماه	موجودی کالا		۳۳۸۹۰۰۰	
	خلاصه سود و زیان			۳۳۸۹۰۰۰
	ثبت موجودی کالای پایان دوره			
	هزینه اجاره		۸۸۰۰۰۰(۱)	
۲۹ اسفند ماه	پیش پرداخت اجاره			۸۸۰۰۰۰(۱)
	اصلاح حساب پیش پرداخت اجاره			
	هزینه بیمه وسایط نقلیه		۵۶۵۰۰	
	پیش پرداخت بیمه			۵۶۵۰۰
۲۹ اسفند ماه	اصلاح حساب پیش پرداخت بیمه			
	هزینه ملزومات مصرفی		۳۵۸۸۰۰	
	موجودی ملزومات مصرفی			۳۵۸۸۰۰
	اصلاح حساب موجودی			
۲۹ اسفند ماه	ملزومات			

۱) ۲٦٤۰۰۰۰ = ۱۲/٤ = ۸۸۰۰۰۰
۲) ۲٦٤۰۰۰۰ = ۱۲/۳ = ٥٦٥۰۰
۳) ۷۲۰۰۰۰ - ۳٦۱۲۰۰ = ۳٥۸۸۰۰

بازرگانی نیرو

تراز آزمایشی اصلاح شده
۲۹ اسفند ۱۳۷٦

شماره حساب	نام حساب	مانده حساب	
		بدهکار	بستانکار
۱۰۱	نقد و بانک	۱۸۵۰۰۰۰	
۱۰۲	حساب های دریافتنی	۳۷۵۰۰۰۰	
۱۰۳	موجودی کالا	۳۳۸۹۰۰۰	
۱۰٤	موجودی ملزومات	۳۶۱۲۰۰	
۱۰۵	پیش پرداخت اجاره	۱۷۶۰۰۰۰	
۱۰۶	پیش پرداخت بیمه	۱۶۹۵۰۰	
۱۱۱	اثاثه	۸۲۷٤۰۰۰	
۱۱۲	وسایط نقلیه	٤۰۸۰۰۰۰۰	
۲۰۱	حساب های پرداختنی		۱۳۰۰۰۰۰
۲۰۲	وام پرداختنی		۹۱۰۰۰۰۰
۳۰۱	سرمایه آقای بهنام پور		٤۱٤۸۰۰۰۰
۳۰۲	برداشت	۳۷۰۹۰۰۰	
۳۰۳	خلاصه سود و زیان	٤۳٤۵۰۰۰	۳۳۸۹۰۰۰
٤۰۱	فروش کالا		٤۸۵٤۰۰۰۰
٤۰۲	برگشت از فروش و تخفیفات	۲۸۲۰۰۰	
٤۰۳	تخفیفات نقدی فروش	۶۱۰۰۰۰	
۵۰۱	خرید کالا	۲۱۵۰۰۰۰۰	۳۲۲۷۰۰
۵۰۲	برگشت از خرید و تخفیفات		

٥٠٣	هزینه حمل کالای خریداری‌شده	٥٣٠٠٠٠	
٥٠٤	تخفیفات نقدی خرید		٤٨٠٠٠٠
٥٠٥	هزینه حقوق کارکنان	٧٩٤٥٠٠٠	
٥٠٦	هزینه اجاره	٢٠٨٠٠٠٠	
٥٠٧	هزینه آب و برق و تلفن	٩٢٠٠٠٠	
٥٠٨	هزینه پذیرایی	٣٦٢٥٠٠	
٥٠٩	هزینه بیمه وسایط نقلیه	٥٦٥٠٠	
٥١٠	هزینه ملزومات مصرفی	٣٥٨٨٠٠	
٥١١	هزینه آگهی و تبلیغات	٨٩٠٠٠٠	
٥١٢	هزینه حمل کالای فروش رفته	٥٤١٠٠٠	
٥١٣	هزینه متفرقه	١٢٨٢٠٠	
	جمع	١٠٤٦١٦٧٠٠	١٠٤٦١٦٧٠٠

پس از اصلاح حساب ها می توان صورت های مالی را تهیه نمود.

بازرگانی نیرو
صورتحساب سود و زیان
برای سال مالی منتهی به ٢٩ اسفندماه ١٣٧٦

فروش خالص:				٤٨٥٤٠٠٠٠

فروش			۲۸۲۰۰۰	
کسر می‌شود: برگشت از فروش و تخفیفات			۶۱۰۰۰۰	۸۹۲۰۰۰
تخفیفات نقدی فروش				٤۷۶٤۸۰۰۰
فروش خالص			٤۳٤۵۰۰۰	
بهای **تمام‌شده کالای** فروش رفته:				
موجودی کالا در ابتدای دوره		۲۱۵۰۰۰۰۰		
خرید کالا				
کسر می‌شود: برگشت از خرید و تخفیفات	۳۲۲۷۰۰			
تخفیفات نقدی خرید	٤۸۰۰۰۰	۸۰۲۷۰۰		
خرید خالص		۲۰۶۹۷۳۰۰		
اضافه می‌**شود:** هزینه حمل کالای **خریداری‌شده**		۵۳۰۰۰۰		
بهای **تمام‌شده کالای خریداری‌شده**				
بهای **تمام‌شده کالای آماده برای فروش**			۲۱۲۲۷۳۰۰	
کسر می‌شود: موجودی کالا در پایان دوره			۲۵۵۷۲۳۰۰	
بهای **تمام‌شده کالای** فروش رفته			۳۳۸۹۰۰۰	
سود ناخالص				
هزینه های **عملیاتی:**				
هزینه حقوق کارکنان				۲۲۱۸۳۳۰۰
هزینه اجاره				۲۵٤۶٤۷۰۰

هزینه آب، برق و تلفن			۷۹٤۵۰۰۰	
هزینه پذیرایی			۲۰۸۰۰۰۰	
هزینه بیمه وسایل نقلیه			۹۲۰۰۰۰	
هزینه ملزومات مصرفی			۳۶۲۵۰۰	
هزینه آگهی و تبلیغات			۵۶۵۰۰	
هزینه حمل کالای فروش رفته			۳۵۸۸۰۰	
هزینه متفرقه			۸۹۰۰۰۰	
جمع هزینه های عملیات			۵٤۱۰۰۰	
سود خالص			۱۲۸۲۰۰	
				۱۳۲۸۲۰۰۰
				۱۲۱۸۲۷۰۰

بازرگانی نیرو
صورتحساب سرمایه
۲۹ اسفند ۱۳۷٦

	ریال
سرمایه آقای بهنام پور در اول دوره	۱۸۲۸۰۰۰۰
اضافه می‌شود: سرمایه گذاری طی دوره	۲۳۲۰۰۰۰۰ ٤۱٤۸۰۰۰۰
اضافه می‌شود: سود خالص	۱۲۱۸۲۷۰۰ ۵۳۶۶۲۷۰۰
کسر می‌شود برداشت آقای بهنام پور	(۳۷۰۹۰۰۰)
سرمایه آقای بهنام پور در پایان سال ۱۳۷۶	٤۹۹۵۳۷۰۰

بازرگانی نیرو

ترازنامه

به تاریخ ۲۹ اسفند ماه ۱۳۷٦

(ارقام به ریال)

دارائی ها		بدهی ها	
نقد و بانک	۱۸۵۰۰۰۰		
حساب های دریافتنی	۳۷۵۰۰۰۰	حسابهای پرداختنی	۱۳۰۰۰۰۰
موجودی کالا	۳۳۸۹۰۰۰		
موجودی ملزومات	۳۶۱۲۰۰	وام پرداختنی	۹۱۰۰۰۰۰
پیش پرداخت اجاره	۱۷۶۰۰۰۰	جمع بدهی ها	۱۰٤۰۰۰۰۰
پیش پرداخت بیمه	۱٦۹۵۰۰	حقوق مالی مالک:	
اثاثه	۸۲۷٤۰۰۰		
وسایط نقلیه	٤۰۸۰۰۰۰۰	سرمایه آقای بهنام پور	٤۹۹۵۳۷۰۰
	٦۰۳۵۳۷۰۰	در پایان سال ۱۳۷٦	
		جمع بدهی ها و حقوق مالی مالک	٦۰۳۵۳۷۰۰

بستن حساب های موقت به شرح زیر انجام می گیرد:

دفتر روزنامه بازرگانی نیرو

تاریخ		عطف	بدهکار	بستانکار
۱۳۷٦				
۲۹ اسفند ماه	فروش کالا		٤۸۵٤۰۰۰۰	
	برگشت از خرید و تخفیفات		۳۲۲۷۰۰	
	تخفیفات نقدی خرید		٤۸۰۰۰۰	
	خلاصه سود و زیان			٤۹۳٤۲۷۰۰
	بستن حساب های فروش و حساب			

www.TXT.IR

	های کاهنده خرید			
	خلاصه سود و زیان	۲۲۹۲۲۰۰۰		
۲۹	خرید کالا			
اسفند	هزینه حمل کالای خریداری‌شده			۲۱۵۰۰۰۰۰
ماه	برگشت از فروش و تخفیفات			۵۳۰۰۰۰
	تخفیفات نقدی فروش			۲۸۲۰۰۰
	بستن حساب خرید و حساب های کاهنده فروش			۶۱۰۰۰۰
	خلاصه سود و زیان			
	هزینه حقوق کارکنان	۱۳۲۸۲۵۰۰		
	هزینه اجاره			
	هزینه آب و برق و تلفن			۷۹۴۵۰۰۰
	هزینه پذیرایی			۲۰۸۰۰۰۰
	هزینه بیمه وسایط نقلیه			۹۲۰۰۰۰
	هزینه آگهی و تبلیغات			۳۶۲۵۰۰
	هزینه ملزومات مصرفی			۵۶۵۰۰
	هزینه حمل کالای فروش رفته			۸۹۰۰۰۰
	هزینه متفرقه			۳۵۸۸۰۰
	بستن حساب های هزینه			۵۴۱۰۰۰
	سرمایه آقای بهنام پور			۱۲۸۲۰۰
	برداشت			
۲۹	بستن حساب برداشت	۳۷۰۹۰۰۰		

اسفند مه	خلاصه سود و زیان سرمایه آقای بهنام پور بستن حساب خلاصه سود و زیان		۱۲۱۸۲۷۰۰	۳۷۰۹۰۰۰ ۱۲۱۸۲۷۰۰

بازرگانی نیرو
تراز آزمایشی اختتامی
۲۹ اسفند ماه ۱۳۷٦

شماره حساب	نام حساب	مانده حساب	
		بدهکار	بستانکار
۱۰۱	نقد و بانک	۱۸۵۰۰۰۰	
۱۰۲	حساب های دریافتنی	۳۷۵۰۰۰۰	
۱۰۳	موجودی کالا	۳۳۸۹۰۰۰	
۱۰٤	موجودی ملزومات	۳۶۱۲۰۰	
۱۰۵	پیش پرداخت اجاره	۱۷۶۰۰۰۰	
۱۰۶	پیش پرداخت بیمه	۱۶۹۵۰۰	
۱۱۱	اثاثه	۸۲۷٤۰۰۰	
۱۱۲	وسایط نقلیه	٤۰۸۰۰۰۰۰	
۲۰۱	حساب های پرداختنی		۱۳۰۰۰۰۰
۲۰۲	وام پرداختنی		۹۱۰۰۰۰۰
۳۰۱	سرمایه آقای بهنام پور		
	جمع	۶۰۳۵۳۷۰۰	۶۰۳۵۳۷۰۰

«بستن حساب های دائمی»

تاریخ	شرح	عطف	بدهکار	بستانکار
	تراز اختتامی		۶۰۳۵۳۷۰۰	
	نقد و بانک			۱۸۵۰۰۰۰
	حساب های دریافتنی			۳۷۵۰۰۰۰
	موجودی کالا			۳۳۸۹۰۰۰
	موجودی ملزومات			۳۶۱۲۰۰
	پیش پرداخت اجاره			۱۷۶۰۰۰۰
	پیش پرداخت بیمه			۱۶۹۵۰۰
۱۳۷۶	اثاثه			۸۲۷٤۰۰۰
۲۹ اسفند ماه	وسایط نقلیه			٤۰۸۰۰۰۰۰
	بستن حساب های دارائی			
	سرمایه آقای بهنام پور		٤۹۹۵۳۷۰۰	
	حساب های پرداختنی		۱۳۰۰۰۰۰	
	وام پرداختنی		۹۱۰۰۰۰۰	
	تراز اختتامی			۶۰۳۵۳۷۰۰
	بستن حساب های بدهی و حساب سرمایه			

پرسشها

۱- صورتحساب سود و زیان طبقه بندی شده چیست؟

مراحل مختلف محاسبه سود خالص در صورتحساب سود و زیان خلاصه می‌شود. ابتدا بهای تمام‌شده کالای فروش رفته از فروش خالص کسر و مبلغ سود ناخالص بدست می آید. سپس هزینه های عملیاتی به تفکیك نوشته شده و مجموع آن ازسود ناخالص کسر می گردد تاسود یا زیان خالص به دست آید.

در هر یك از موارد زیر داخل پرانتز اصطلاح مناسب بنویسید؟

۱) خرید خالص = خرید کالا - (برگشت از خرید وتخفیفات) - (تخفیفات نقدی وغیر نقدی)
۲)سود ناخالص = (هزینه های عملیاتی) +سود خالص

فصل هشتم – روشهای ارزیابی موجودی کالا

حسابداران باید با استفاده از نظام حسابداری مناسب اطلاعات مربوط به موجودی کالا را ثبت و نگهداری کنند. موجودی کالا مستقیماً در هر دو صورتحساب تراز نامه و سود و زیان اثر می گذارد. موجودی کالا در تراز نامه به عنوان یك دارائی نوشته می‌شود و در صورتحساب‌سود و زیان برای محاسبه بهای تمام‌شده کالای فروش رفته استفاده می گردد.

ارزیابی (تعیین بهای تمام‌شده) موجودی کالای پایان دوره در دو مرحله انجام می گیرد:

۱- تعیین مقدار واقعی موجودی ها (انبار گرانی):
تعیین مقدار واقعی موجودی کالای متعلق به یك مؤسسه در یك زمان معین.
اقلام زیر جزء موجودی های کالای پایان دوره منظور خواهند شد.
موجودی هایی که در پایان دوره مالی در فروشگاه یا انبار واحد تجاری باقی مانده است.
موجودی هایی که نزد شعبه ها یا نمایندگی های واحد تجاری نگهداری می‌شود.
موجودی هایی که به عنوان امانت نزد افراد یا مؤسسات دیگر باقی مانده است.
کالاهایی که خریداری‌شده اند و در حساب «خرید» ثبت‌شده اند اعم از اینکه به مؤسسه رسیده یا نرسیده باشند.
۲- تعیین بهای تمام شده هر واحد از موجودی ها:
بهای تمام شده هر واحد χ تعداد واحدهای موجودی کالا در پایان دوره = بهای تمام‌شده موجودی کالا در پایان دوره
بهای تمام شده هر واحد χ تعداد واحدهای کالای فروش رفته = بهای تمام‌شده کالای فروش رفته

روشهای ارزیابی موجودی کالا:

۱- روش اولین صادره از اولین وارده:

در این روش گردش بهای تمام شده به گونه ای که قدیمی ترین کالاهای خریداری‌شده، قبل ازسایر کالاها به فروش می رسد و به عبارت دیگر بهای تمام‌شده کالای فروش رفته از قیمتهای خرید قدیمی محاسبه می‌شود.

مثال: اطلاعات زیر از گردش یك نوع کفش ورزشی‌سال ۱۳۷۹ در فروشگاه برنا در دست است.

شرح	مقدار- واحد	قیمت واحد (ریال)	مبلغ
موجودی کالای اول دوره	۱۰۰	۸۰۰۰۰	۸۰۰۰۰۰۰
خرید اول به تاریخ ۲/٤	۵۰	۹۰۰۰۰	٤۵۰۰۰۰۰
خرید دوم به تاریخ ۵/۲	۵۰	۱۰۰۰۰۰	۵۰۰۰۰۰۰
خرید سوم به تاریخ ۷/۸	۵۰	۱۲۰۰۰۰	۶۰۰۰۰۰۰
خرید چهارم به تاریخ ۱/۱۲	۵۰	۱۳۰۰۰۰	۶۵۰۰۰۰۰
کالای آماده برای فروش	۳۰۰		
موجودی کالا در پایان دوره	(۱۲۰)		۳۰۰۰۰۰۰۰
کالای فروش رفته	۱۸۰		
۵۰ واحد از خرید چهارم (هر واحد ۱۳۰۰۰۰ ریال)			۶۵۰۰۰۰۰ ریال
۵۰ واحد از خریدسوم (هر واحد ۱۲۰۰۰۰ ریال)			۶۰۰۰۰۰۰ ریال
۲۰ واحد از خرید دوم (هر واحد ۱۰۰۰۰۰ ریال)			۲۰۰۰۰۰۰ ریال
۱۲۰ واحد موجودی پایان دوره			۱٤۵۰۰۰۰۰

جدول زیر نشان دهنده گردش بهای تمام‌شده در روش اولین صادره از اولین وارده است:

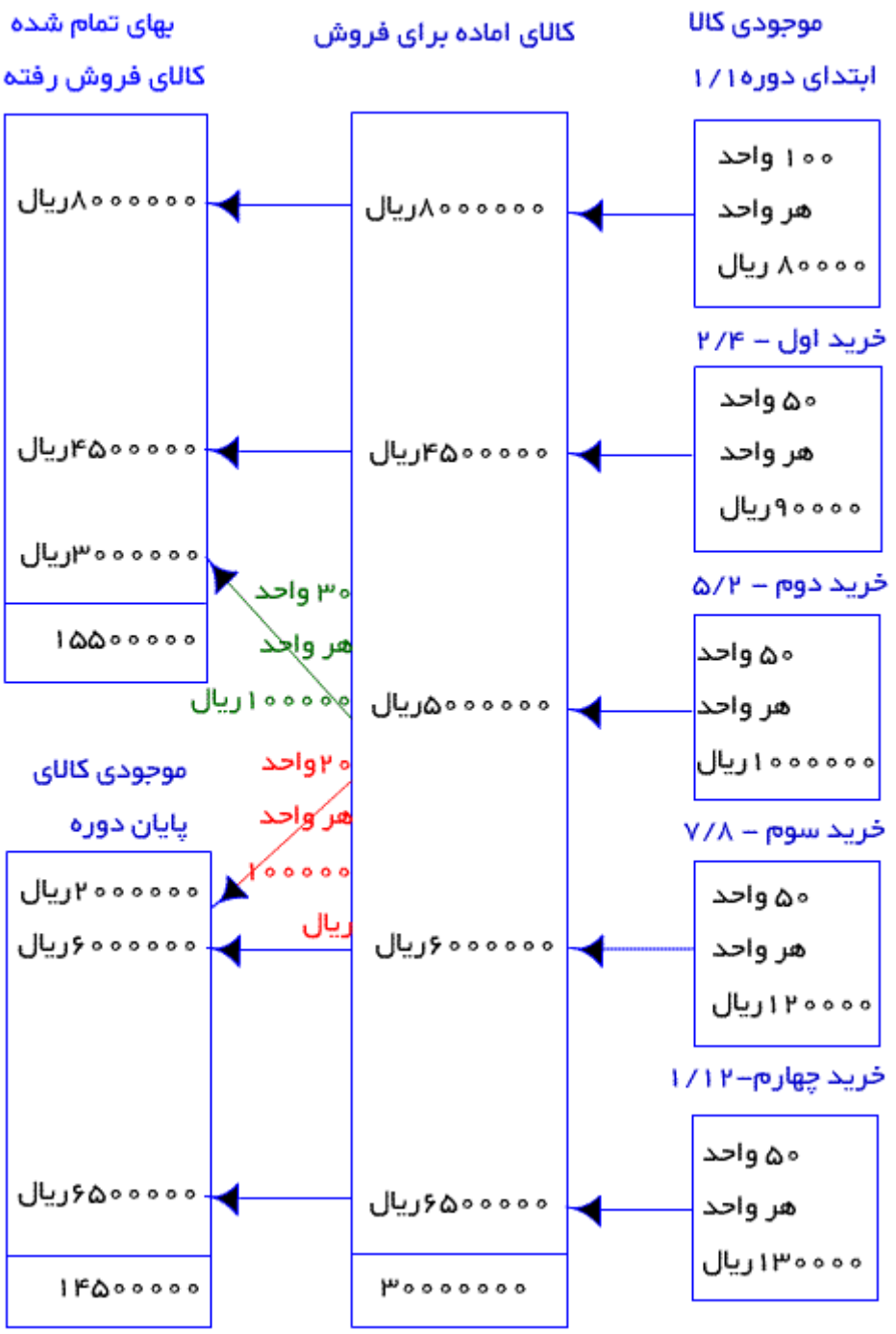

۲- روش اولین صادره از آخرین وارده:

گردش بهای تمام‌شده مبتنی است بر این که آخرین و جدیدترین کالای خریداری‌شده قبل ازسایر کالا ها به فروش می رسد و بهای تمام‌شده موجودی پایان دوره بر مبنای قیمت های خرید قدیمی محاسبه می‌شود.

مثال) از اطلاعات مثال قبل استفاده می کنیم.

محاسبه ارزش موجودی پایان دوره در روش اولین صادره از آخرین وارده

۱۰۰ واحد ارزش موجودی اول دوره (هر واحد ۸۰۰۰۰ ریال) ۸۰۰۰۰۰۰ ریال

۲۰ واحد از خرید اول (هر واحد ۹۰۰۰۰ ریال) ۱۸۰۰۰۰۰ ریال

۱۲۰ واحد ارزش موجودی پایان دوره ۹۸۰۰۰۰۰

محاسبه گردش بهای تمام شده

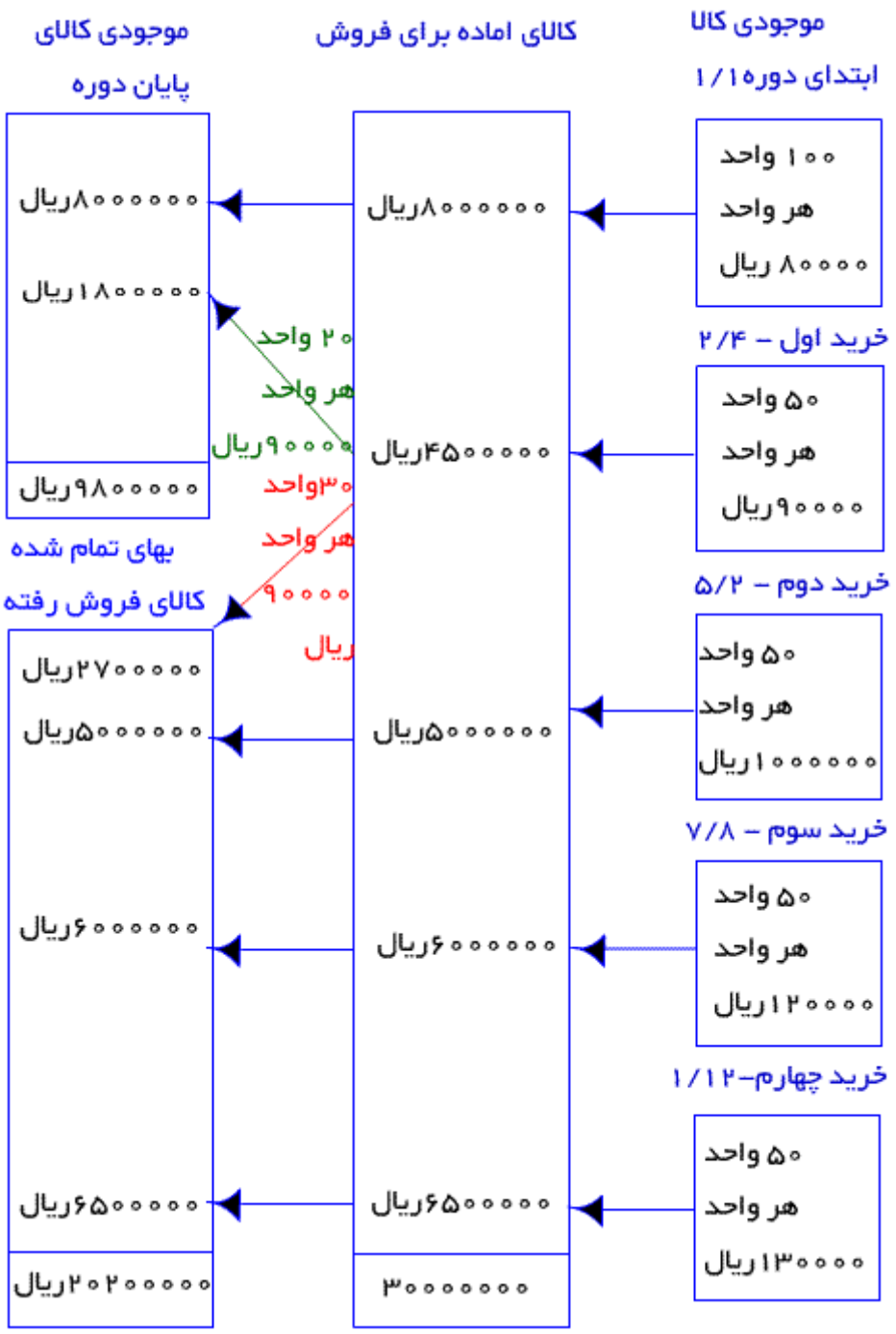

۳- روش میانگین موزون:

گردش بهای تمام شده به گونه ای است که کالای فروش رفته، ترکیبی از قیمت های خرید قدیمی و خریدهای جدید می باشد.

مقدار کالای آماده برای فروش / بهای تمام‌شده کالای آماده برای فروش= بهای میانگین موزون هر واحد
۱۰۰۰۰۰ = ۳۰۰ / ۳۰۰۰۰۰۰۰

٤- روش شناسائی ویژه:

در این روش باید مشخص کرد که موجودی کالای پایان دوره از کدام قیمت های خرید می باشد. این روش بیشتر در مؤسساتی به کار می رود که اقلام کالای آنها محدود است و ارزش نسبتاً بالائی دارد.

روشهای برآورد ارزش موجودی کالا

۱- روش سود ناخالص

در این روش بدون موجودی برداری واقعی و صرفاً با استفاده از اطلاعات موجود در دفاتر حسابداری می توان ارزش برآوردی موجودی ها را محاسبه کرد و فرض بر این است که نسبت (درصد) سود ناخالص به فروش خالص واحد تجاری از یك دوره به دوره بعد یکسان می باشد.
مثال) اطلاعات مربوط به دوچرخه مدل کوهستان در دوچرخه فروشی البرز برای سال ۱۳۷۹ به شرح زیر در دست است:
فروش خالص ۳۰۰۰۰۰۰۰ ریال
موجودی کالای اول سال ۵۰۰۰۰۰۰۰ ریال
بهای تمام‌شده کالای خریداری‌شده طی سال ۲۰۰۰۰۰۰۰ریال
نسبت برآوردی سود ناخالص به فروش ٤۰ درصد
محاسبه موجودی کالای پایان سال ۱۳۷۹ با استفاده از روش سود ناخالص به شرح زیر خواهد بود:
موجودی کالای دوره ۵۰۰۰۰۰۰۰ ریال
بهای تمام‌شده کالای خریداری‌شده ۲۰۰۰۰۰۰۰ ریال
بهای تمام‌شده کالای آماده برای فروش ۷ ۰۰۰۰۰۰۰ ریال
فروش خالص ۳۰۰۰۰۰۰۰ ریال
کسر می‌شود: سود ناخالص برآوردی
(۳۰۰۰۰۰۰۰ *٤۰%) = ۱۲۰۰۰۰۰۰
بهای تمام‌شده کالای فروش رفته (برآوردی) ۱۸۰۰۰۰۰۰ ریال
موجودی کالای پایان دوره (برآوردی) ۵۲۰۰۰۰۰۰ ریال

۲- روش قیمت های خرده فروشی:

برای استفاده از روش قیمت های خرده فروشی اسناد و مدارك واحد تجاری باید به گونه ای ثبت‌شوند

که اطلاعات مربوط به موجودی کالای ابتدای دوره و خریدهای طی دوره بر حسب قیمت های تمام شده و همچنین قیمت های خرده فروشی قابل دسترسی باشد.

مثال) اطلاعات زیر مربوط به یکی از اقلام موادشوینده فروشگاه ظریف طی سال ۱۳۷۹ در دست است:

	قیمت تمام شده	قیمت خرده فروشی
موجودی کالای اول دوره	۲۲۳۲۰۰۰۰	۳۶۰۰۰۰۰۰
بهای تمام شده کالای خریداری شده	۳۹۶۸۰۰۰۰	۶۴۰۰۰۰۰۰
فروش خالص		۷۰۰۰۰۰۰۰

برآورد بهای تمام شده موجودی کالای پایان دوره با استفاده از روش قیمتهای خرده فروشی به شرح زیر انجام می گیرد.

	قیمت تمام شده	قیمت خرده فروشی
موجودی کالای اول دوره	۲۲۳۲۰۰۰۰	۳۶۰۰۰۰۰۰
بهای تمام شده کالای خریداری شده طی دوره	۳۹۶۸۰۰۰۰	٦٤۰۰۰۰۰۰
	٦۲۰۰۰۰۰۰	۱۰۰۰۰۰۰۰۰۰
نسبت بهای تمام شده به قیمت خرده فروشی(۶۲%=۶۲۰۰۰۰۰۰/۱۰۰۰۰۰۰۰)		
کسر میشود:فروش خالص به قیمت خرده فروشی		۷۰۰۰۰۰۰۰
موجودی کالای پایان دوره به قیمت خورده فروشی		۳۰۰۰۰۰۰۰
موجودی کالا در پایان دوره به قیمت تمام شده (برآوردی) (۳۰۰۰۰۰۰۰*۶۲%)	۱۸٦۰۰۰۰۰	

ثبت ادواری:

در این روش حساب موجودی کالا درطول دوره مالی فعالیت ندارد و تا پایان دوره مالی بدون تغییر باقی می ماند وسپس با انجام دو ثبت اصلاحی ابتدا مبلغ موجودی کالای در ابتدای دوره، از این

www.TXT.ir

حساب حذف وسپس مبلغ موجودی کالای پایان دوره، در این حساب بدهکار می‌شود.

ثبت دائمی:

در این روش برای ثبت رویدادهای مرتبط با موجودی کالا، از حساب موجودی کالا استفاده می‌شود. این حساب‌طی دوره مالی با افزایش موجودی کالا و کاهش موجودی کالا بنا به مورد بدهکار و بستانکار می‌شود.

کارت حسابداری کالا:

به منظور ثبت و نگهداری اطلاعات تفصیلی مربوط به افزایش یا کاهش هر یك از اقلام موجودی کالا در روش ثبت دائمی، از فرمها یا برگه هایی به نام «کارت حسابداری کالا» استفاده می کنند و به منزله حساب های معین موجودی کالا در دفتر کل تلقی می‌شود.

نمونه ای از کارت حسابداری کالا درشکل زیر ارائه شده است.

کارت حسابداری کالا											
نام کالا: روش ارزیابی شماره کالا: واحد:											
تاریخ	خرید (وارده)			کالای فروش رفته (صادره)			موجودی (باقیمانده)				
تاریخ	مقدار	بهای واحد	مبلغ	مقدار	بهای واحد	مبلغ	بهای واحد	مقدار	مبلغ		

روشهای ارزیابی موجودی کالا:

۱- روش اولین صادره از اولین وارده:

در این روش فرض بر این است که گردش بهای تمام شده به ترتیب وقوع خریدها می باشد. یعنی ابتدا موجودی های قدیمی خارج می گردد و آنچه که باقی مانده به قیمت آخرین خریدها مربوط می باشد.

مثال) اطلاعات زیر مربوط به گردش یك نوع ماشین حساب جیبی در فروشگاه نوشت افزار پژوهش طی فروردین سال ۱۳۷۹ می باشد:

تاریخ	شرح	تعداد – واحد	بهای تمام شده، یك واحد (ریال)	بهای فروش یك واحد (ریال)
۱فروردین	موجودی اول دوره	۱۰	۲۰۰۰۰	
۵ فروردین	فروش	۷		۲۳۰۰۰
۱۰فروردین	خرید	۸	۲۱۰۰۰	
۲۲فروردین	فروش	٤		۲٤۰۰۰
۲۸فروردین	فروش	۲		۲٤۵۰۰۰
۳۱فروردین	خرید	۱۰	۲۲۰۰۰	

کارت حسابداری کالا

نام کالا: ماشین حساب جیبی روش ارزیابی: اولین صادره از اولین وارده

شماره کالا: ۱۱۵۵٤

واحد:

تاریخ	شرح	خرید (وارده)			کالای فروش رفته (صادره)			موجودی		
		مقدار	بهای واحد	مبلغ	مقدار	بهای واحد	مبلغ	مقدار	بهای واحد	مبلغ
۱۳۷۹ ۱/۱	موجودی اول دوره							۱۰	۲۰۰۰۰	۲۰۰۰۰۰
۵/۱	حواله انبار٦۵				۷	۲۰۰۰۰	۱٤۰۰۰۰	۳	۲۰۰۰۰	۶۰۰۰۰
۱۰/۱	رسید انبار ۳٤	۸	۲۱۰۰۰					۳ ۸	۲۰۰۰۰ ۲۱۰۰۰	۲۲۸۰۰۰
۲۲/۱	حواله				۳	۲۰۰۰۰	۸۱۰۰۰	۷	۲۱۰۰۰	۱٤۷۰۰۰

	انبار ٦٦			۱	۲۱۰۰۰				
۲۸/۱	حواله انبار ٦٧			۲	۲۱۰۰۰	٤۲۰۰۰	۵	۲۱۰۰۰	۱۰۵۰۰۰
۳۱/۱	رسید انبار ۳۵	۱۰	۲۲۰۰۰		۲۲۰۰۰۰		۵ ۱۰	۲۱۰۰۰ ۲۲۰۰۰	۳۲۵۰۰۰

نحوه ثبت حساب ها در دفتر روزنامه و دفتر کل به شکل زیر صورت می گیرد. (فرض می کنیم خریدها و فروشها به طور نقد است و مانده حساب نقد و بانك در ابتدای دوره معادل ۳۰۰۰۰۰ ریال می باشد):

تاریخ	شرح	عطف	بدهکار	بستانکار
۱/۵	نقد و بانك		۱۶۱۰۰۰ (۱)	
	فروش کالا			۱۶۱۰۰۰ (۱)
۱/۵	فروش نقدی هفت دستگاه ماشین حساب جیبی		۱٤۰۰۰۰ (۲)	
	بهای تمام‌شده کالای فروش رفته			
	موجودی کالا			
۱/۱۰	کاهش موجودی کالا بابت فروش کالا			۱٤۰۰۰۰ (۲)
	موجودی کالا		۱۶۸۰۰۰ (۳)	
	نقد و بانك			
	خرید نقدی هشت دستگاه ماشین حساب جیبی			۱۶۸۰۰۰ (۳)
	نقد و بانك		۹۶۰۰۰ (٤)	
	فروش کالا			
۲۲/۱	فروش نقدی چهار دستگاه ماشین حساب جیبی		۸۱۰۰۰ (۵)	۹۶۰۰۰ (٤)

	بهای تمام‌شده کالای فروش رفته			
	موجودی کالا			
۲۸/۱	کاهش موجودی کالا بابت فروش کالا		۴۹۰۰۰ (۶)	۸۱۰۰۰ (۵)
	نقد و بانک			
	فروش کالا			
	فروش نقدی دو دستگاه ماشین حساب جیبی		۴۲۰۰۰ (۷)	۴۹۰۰۰ (۶)
	بهای تمام‌شده کالای فروش رفته			
۱/۳۱	موجودی کالا		۲۲۰۰۰۰ (۸)	
	کاهش موجودی کالا بابت فروش کالا			۴۲۰۰۰ (۷)
	موجودی کالا			
	نقد و بانک			
	خرید نقدی ده دستگاه ماشین حساب جیبی			۲۲۰۰۰۰ (۸)

۱) ۱۶۱۰۰۰ = (۲۳۰۰۰ * ۷)
۲) ۱۴۰۰۰ = (۲۰۰۰ * ۷)
۳) ۱۶۸۰۰۰= (۲۱۰۰۰ * ۸)
۴) ۹۶۰۰۰ = (۲۴۰۰۰ * ۴)
۵) ۸۱۰۰۰ =(۱*۲۱۰۰۰)+ (۲۰۰۰۰ * ۳)
۶) ۴۹۰۰۰ = (۲۴۵۰۰ * ۲)
۷) ۴۲۰۰۰ = (۲۱۰۰۰ * ۲)
۸) ۲۲۰۰۰۰ = (۲۲۰۰۰ * ۱۰)

دفتر کل فروشگاه پژوهش

موجودی کالا			بهای تمام‌شده کالای فروش رفته	
مانده اول دوره ۲۰۰۰۰۰	۱۴۰۰۰۰ (۱/۵)		(۱/۵) ۱۴۰۰۰۰	
(۱/۱۰) ۱۶۸۰۰۰	۸۱۰۰۰		(۲۲/۱) ۸۱۰۰۰	

	٤٢٠٠٠ (٢٨/١)		٤٢٠٠٠	٢٢٠٠٠٠ (٣١/١)	
	ماندہ ٣٢٥٠٠٠		٢٦٣٠٠٠	٥٨٨٠٠٠	
				ماندہ ٣٢٥٠٠٠	

فروش کالا			نقد و بانك	
(١/٥)١٦١٠٠٠			١٦٨٠٠٠(١/١٠)	ماندہ اول دوره ٣٠٠٠٠٠
(٢٢/١)٩٦٠٠٠			٢٢٠٠٠٠ (٣١/١)	(١/٥) ١٦١٠٠٠
(٢٨/١)٤٩٠٠٠				(٢٢/١) ٩٦٠٠٠
ماندہ ٣٠٦٠٠٠				(٢٨/١) ٤٩٠٠٠
			٣٨٨٠٠٠	٦٠٦٠٠٠
			ماندہ ٢١٨٠٠٠	

- روش اولین صادره از آخرین وارده:

در این روش فرض بر این است که گردش بهای تمام‌شده عکس ترتیب وقوع خریدها می باشد. یعنی آخرین کالایی که وارد شده زودتر به فروش می رسد و آنچه باقی می ماند مربوط به قیمت های خرید موجودی های قدیمی می باشد.

با استفاده از اطلاعات مسأله قبل، کارت حسابداری کالا با استفاده از روش اولین صادره از آخرین وارده تنظیم می‌شود.

کارت حسابداری کالا											
نام کالا: ماشین حساب جیبی روش ارزیابی: اولین صادره از اولین وارده کد کالا: ١١٥٥٤											
تاریخ	شرح	خرید (وارده)			کالای فروش رفته (صادره)			موجودی			
		مقدار	بهای واحد	مبلغ	مقدار	بهای واحد	مبلغ	مقدار	بهای واحد	مبلغ	
١٣٧٩ ١/١	موجودی اول دوره							١٠	٢٠٠٠٠	٢٠٠٠٠٠	
٥/١	حواله				٧	٢٠٠٠٠	١٤٠٠٠٠	٣	٢٠٠٠٠	٦٠٠٠٠	

	انبار ٦٥								
١٠/١	رسید انبار ٣٤	٨	٢١٠٠٠	١٦٨٠٠٠				٣ ٨	٢٠٠٠٠ ٢١٠٠٠	٢٢٨٠٠٠
٢٢/١	حواله انبار ٦٦				٤	٢١٠٠٠	٨٤٠٠٠	٣ ٤	٢١٠٠٠	١٤٤٠٠٠
٢٨/١	حواله انبار ٦٧				٢	٢١٠٠٠	٤٢٠٠٠	٣ ٢	٢١٠٠٠	١٠٢٠٠٠
٣١/١	رسید انبار ٣٥	١٠	٢٢٠٠٠	٢٢٠٠٠٠				٣ ٢ ١	٢٠٠٠٠ ٢١٠٠٠ ٢٢٠٠٠	٣٢٢٠٠٠

تاریخ	شرح	عطف	بدهکار	بستانکار
١/٥	نقد و بانك		١٦١٠٠٠ (٢)	
	فروش کالا			١٦١٠٠٠ (٢)
	فروش نقدی هفت دستگاه ماشین حساب جیبی			
١/٥	بهای تمام‌شده کالای فروش رفته		١٤٠٠٠٠ (٢)	
	موجودی کالا			١٤٠٠٠٠ (٢)
	کاهش موجودی کالا بابت فروش کالا			
١/١٠	موجودی کالا		١٦٨٠٠٠ (٣)	
	نقد و بانك			١٦٨٠٠٠ (٣)
	خرید نقدی هشت دستگاه ماشین حساب جیبی			
٢٢/١	نقد و بانك		٩٦٠٠٠ (٤)	
	فروش کالا			٩٦٠٠٠ (٤)

	فروش نقدی چهار دستگاه ماشین حساب جیبی			
۲۲/۱	بهای تمام‌شده کالای فروش رفته		۸٤۰۰۰(۵)	
	موجودی کالا			۸٤۰۰۰(۵)
۲۸/۱	کاهش موجودی کالا بابت فروش کالا			
	نقد و بانک		٤۹۰۰۰(۶)	
	فروش کالا			٤۹۰۰۰(۶)
۲۸/۱	فروش نقدی دو دستگاه ماشین حساب جیبی			
	بهای تمام‌شده کالای فروش رفته		٤۲۰۰۰(۷)	
	موجودی کالا			٤۲۰۰۰(۷)
	کاهش موجودی کالا بابت فروش کالا			
	موجودی کالا			
	نقد و بانک			
	خرید نقدی ده دستگاه ماشین حساب			

۱) ۱۶۱۰۰۰ = (۲۳۰۰۰ * ۷)
۲) ۱٤۰۰۰ = (۲۰۰۰ * ۷)
۳) ۱٦۸۰۰۰= (۲۱۰۰۰ * ۸)
٤) ۹٦۰۰۰ = (۲٤۰۰۰ * ٤)
۵) ۸٤۰۰۰ = (۲۱۰۰۰ * ٤)
٦) ٤۹۰۰۰ = (۲٤۵۰۰ * ۲)
۷) ٤۲۰۰۰ = (۲۱۰۰۰ * ۲)
۸) ۲۲۰۰۰۰ = (۲۲۰۰۰ * ۱۰)

گروه نرم افزاری ساخت ۹۸
Soft98.iR